

รายงานการวิจัย

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

Foreign Direct Investment in ASEAN Economic Community

กุลธีรา ทองใหญ่ Kulteera Thongyai

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

งบประมาณเงินรายได้ประจำปี พ.ศ. 2558

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

กฤษีรา ทองใหญ่¹

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพรวมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยการศึกษาภาพรวมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนประกอบไปด้วย 10 ประเทศดังนี้ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย บรูไน ดารุสซาลาม เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชา โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.2549-2558 รวมระยะเวลา 10 ปี และการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) แบบอนุกรมเวลา (Time series Data) เป็นรายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ.2549 ถึงไตรมาสที่ 4 พ.ศ. 2558 รวมระยะเวลา 40 ไตรมาส โดยวิเคราะห์เชิงปริมาณด้วยวิธีกำลังสองน้อยสุด (Ordinary Least Square) ผลการวิจัยพบว่า ประเทศ 5 อันดับแรกในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่มีเงินทุนจากต่างประเทศไหลเข้ามากที่สุด คือ ประเทศสิงคโปร์ ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศไทย ประเทศมาเลเซีย ประเทศเวียดนาม ตามลำดับ โดยปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ไหลเข้ามาในประเทศไทยสิงคโปร์มีส่วนแบ่งการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมากที่สุดในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คิดเป็น 50.1% ของเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศทั้งหมดที่ไหลเข้ามาในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยแหล่งที่มาของเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ไหลเข้ามาในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนส่วนใหญ่มาจากสหภาพยุโรป และพบว่าสำหรับประเทศไทยการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศไทยในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ : การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ, กลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

¹คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

Foreign Direct Investment in ASEAN Economic Community

Kulteera Thongyai¹

Abstract

This research studied the foreign direct investment in ASEAN Economic Community aimed to study the overall of foreign direct investment in ASEAN Economic Community and to study the relation between the foreign direct investment and the economic growth in Thailand. This research studied the overall of foreign direct investment in ASEAN Economic Community by looking at the tendency of foreign direct investment inflows in ASEAN Economic Community. The ASEAN Economic Community consists of 10 countries as follows: Indonesia, Malaysia, Phillipines, Singapore, Thailand, Brunei, Vietnam, Laos, Myanmar and Cambodia. This study used annual secondary data from 2006-2015, the duration summed up to a span of 10 years. The study of the relation between the foreign direct investment and the economic growth in Thailand used secondary data in a time series manner of trimesters. The first trimester of 2006 till the fourth trimester of 2015 were considered. The overall trimesters were 40 trimesters. The quantitative analytical tools employed in this study were the Ordinary Least Square Technique. The research found that the top 5 ASEAN countries with the most foreign direct investment inflows were; Singapore, Indonesia, Thailand, Malaysia and Vietnam respectively, thus, Singapore had the most of foreign direct investment inflows in ASEAN Economic Community or 50.1% of the total foreign direct investment in ASEAN countries. The source of foreign direct investment was mostly from countries in the European Union (EU). The quantitative analytical found that the Foreign direct investment was related to Gross domestic product of Thailand. It showed statistically significant positive relationship.

Keywords: Foreign Direct Investment, ASEAN Economic Community

¹Faculty of Business Administration , Rajamangala University of technology Srivijaya

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยเรื่องการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนฉบับนี้ ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย งบประมาณเงินรายได้ประจำปี พ.ศ. 2558 ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อการสนับสนุนโครงการวิจัยเรื่องนี้ มา ณ ที่นี้

ผู้วิจัย

กันยายน 2559

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(4)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	5
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
กรอบแนวคิดในการวิจัย	26
แบบจำลองที่ใช้ในการวิจัย	27
สมมติฐานในการวิจัย	27
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	28
ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย	28
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	29
การรวบรวมข้อมูล	29
การวิเคราะห์ข้อมูล	30

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	31
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เชิงพรรณนา	31
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ	46
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	56
สรุปผลการวิจัย	56
ข้อเสนอแนะ	57
เอกสารอ้างอิง	58
ภาคผนวก	60
ภาคผนวก ก ตารางแสดงข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา	61
ภาคผนวก ข ผลการประมาณการแบบจำลองด้วยวิธี OLS	66
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	71

สารบัญตาราง

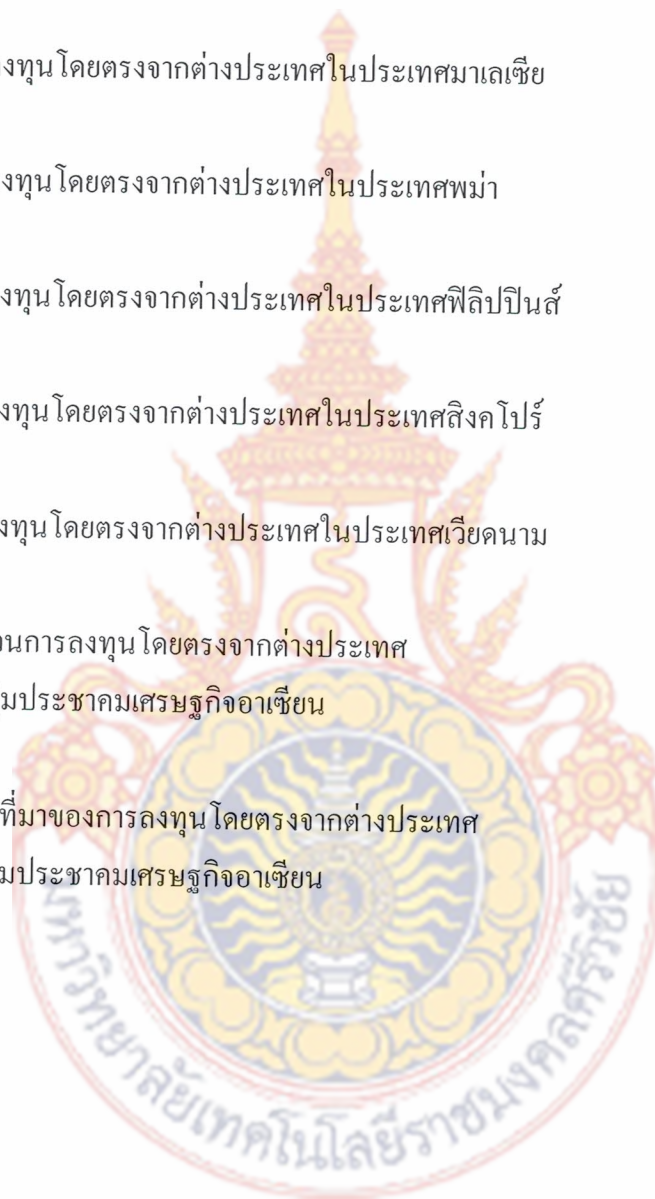
ตารางที่		หน้า
1	ค่าสถิติ VIF ของการสะสมทุนถาวร (K)	47
2	ค่าสถิติ VIF ของจำนวนแรงงาน (L)	48
3	ค่าสถิติ VIF ของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI)	49
4	ผลการทดสอบปัญหา Heteroskedasticity	50
5	ผลการทดสอบปัญหา Autocorrelation	52
6	ผลการแก้ไขปัญหา Autocorrelation ด้วยวิธี The Cochrane-Orcutt Iterative Method	53
7	ผลการประมาณการแบบจำลองโดยวิธีการกำลังสองน้อยสุด (Ordinary Least Square : OLS)	54
ตารางผนวกที่		
1	ข้อมูลการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	62
2	แหล่งที่มาของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	63
3	ข้อมูลของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศไทย (GDP) การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) การสะสมทุนถาวร (K) และจำนวนแรงงาน (L)	64

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	สัดส่วนการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ในประเทศสมาชิกอาเซียน	2
2	การเจริญเติบโตของผลผลิตต่อแรงงาน	15
3	กรอบแนวคิดการวิจัยการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	26
4	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศใน 10 ประเทศ ในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	31
5	กราฟการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	32
6	กราฟการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย	33
7	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย	34
8	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศบรูไน	35
9	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศกัมพูชา	36
10	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศอินโดนีเซีย	37
11	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศลาว	38

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
12	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเศมาเลเซีย	39
13	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเศพม่า	40
14	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเศฟิลิปปินส์	41
15	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเศสิงคโปร์	42
16	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเศเวียดนาม	43
17	สัดส่วนการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	44
18	แหล่งที่มาของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	45

บทที่ 1

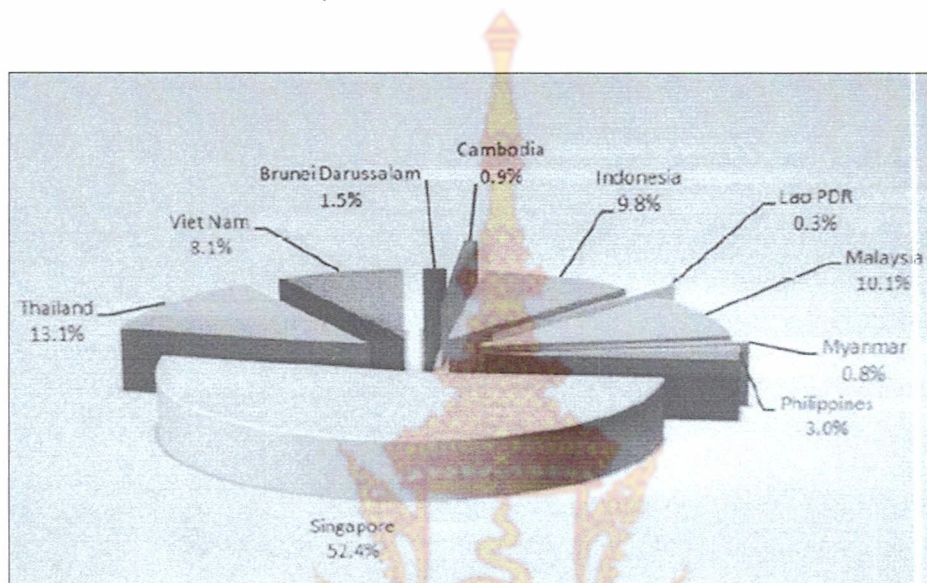
บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI) จัดเป็นเงินลงทุนประเภทหนึ่งที่มีความจำเป็นต่อประเทศกำลังพัฒนา เนื่องจากเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเป็นเงินลงทุนระยะยาวที่มักมาพร้อมกับเทคโนโลยี (Technology) และการถ่ายทอดความรู้ (Know-how) จากต่างประเทศ และช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน นำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ นอกจากนี้ เงินทุนโดยตรงจากต่างประเทศยังมีความเสี่ยงด้านการเคลื่อนย้ายเงินทุนน้อยกว่าเงินทุนโดยตรงจากต่างประเทศประเภทอื่น ๆ ดังนั้นการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ เนื่องจากการที่ต่างประเทศเข้ามาลงทุนโดยตรงในประเทศสามารถสร้างงานให้กับแรงงานในประเทศ และก่อให้เกิดรายได้ที่เพิ่มขึ้นตามมา ตลอดจนเกิดการถ่ายโอนความรู้ทั้งทางด้านเทคโนโลยีในการผลิต ด้านการบริหารจัดการ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ ซึ่งการถ่ายโอนความรู้ในด้านต่าง ๆ จะช่วยส่งเสริมให้ศักยภาพการผลิตของแต่ละประเทศเพิ่มขึ้น และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกได้ ก่อให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะยาวตามมา

จากความสำคัญของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ จึงทำให้ประเทศกำลังพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และจากการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจของตลาดโลก จึงมีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน รวมถึงการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) ซึ่งเป็นการพัฒนาจากการเป็นสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (The Association of South East Asian Nations : ASEAN) โดยยุทธศาสตร์หนึ่งที่สำคัญในการก้าวไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจ คือ การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน โดยมี 5 องค์ประกอบหลัก คือ 1. การเคลื่อนย้ายสินค้าเสรี 2. การเคลื่อนย้ายบริการเสรี 3. การเคลื่อนย้ายการลงทุนเสรี 4. การเคลื่อนย้ายเงินทุนเสรีขึ้น 5. การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือ ซึ่งจะทำให้อาเซียนมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น สร้างอำนาจต่อรองในตลาดโลกเพิ่มขึ้น และเป็นฐานการผลิตที่ใหญ่ขึ้น รวมถึงเพิ่มโอกาสทางการค้าและการลงทุนในภูมิภาคให้สูงขึ้น แต่แน่นอนว่าย่อมมีทั้งผู้ที่ได้ประโยชน์และเสียประโยชน์มากขึ้นแตกต่างกันตามศักยภาพและความพร้อมของแต่ละประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ดังนั้นประเทศไทย

ซึ่งเป็นประเทศหนึ่งในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต้องมีมาตรการในการเพิ่มศักยภาพด้านต่าง ๆ ทั้งทางด้านการค้า การลงทุน การบริการ ด้านอุตสาหกรรม และการคมนาคม ของประเทศและพร้อมที่จะรับมือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความน่าเชื่อถือและนำลงทุนในสายตาของประเทศอื่น ๆ

ภาพที่ 1 สัดส่วนการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ในประเทศสมาชิกอาเซียน ปี พ.ศ. 2543-2554

ที่มา : Asean Statistical Yearbook (2012) by Association for Southeast Asian Nation.

จากภาพที่ 1 จะเห็นว่าในช่วงปี พ.ศ. 2543-2554 ประเทศสิงคโปร์ มีส่วนแบ่งการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมากที่สุดในอาเซียน อยู่ที่ 52.4% ของเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศทั้งหมดที่เข้ามาลงทุนในประเทศสมาชิกอาเซียน ส่วนประเทศไทยมีส่วนแบ่งการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศอยู่ในอันดับที่สองในอาเซียน คิดเป็น 13.1% ของเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศทั้งหมดที่เข้ามาลงทุนในประเทศสมาชิกอาเซียน และสามารถจัด 5 อันดับแรกของประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมากที่สุด คือ ประเทศสิงคโปร์ ประเทศไทย ประเทศมาเลเซีย ประเทศอินโดนีเซีย และประเทศเวียดนาม ตามลำดับ โดยเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เข้ามาในประเทศสมาชิกอาเซียนส่วนใหญ่มาจากสหภาพยุโรป (European Union: EU) คิดเป็น 21.2% ของเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศทั้งหมดที่เข้ามาลงทุนในประเทศสมาชิกอาเซียน รองลงมาคือ ประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียนด้วยกันเอง หรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations หรือ ASEAN) คิดเป็น 15.4% ของเงิน

ลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศทั้งหมดที่เข้ามาลงทุนในประเทศสมาชิกอาเซียน นอกจากนี้ประเทศหลักก็ยังมีประเทศญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกา(United States of America) เป็นต้น

เนื่องจากการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเป็นส่วนสำคัญในการผลักดันเศรษฐกิจ โดยผ่านทาง การถ่ายโอนความรู้ทั้งทางด้านเทคโนโลยี ด้านการบริหารจัดการ รวมถึงช่วยสร้างงานและสร้างรายได้ให้แก่คนในประเทศ ซึ่งจะส่งผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาภาวะการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เกิดขึ้นในกลุ่มประชาคมอาเซียน เพื่อเปรียบเทียบแนวโน้มปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เข้ามาลงทุนในกลุ่มประชาคมอาเซียน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย เพื่อศึกษาถึงผลกระทบที่ของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่มีต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และเพื่อรักษาระดับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาพรวมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย

ขอบเขตของการวิจัย

1. การศึกษาภาพรวมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งประกอบไปด้วย 10 ประเทศดังนี้ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย บรูไน คาซัคสถาน ลาว พม่า กัมพูชา และเวียดนาม ในการศึกษาใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นรายปี โดยเริ่มศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549-2558 รวมระยะเวลา 10 ปี

2. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) แบบอนุกรมเวลา (Time series Data) เป็นรายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ. 2549 ถึงไตรมาสที่ 4 ปี พ.ศ.2558 รวมระยะเวลา 40 ไตรมาส

นิยามศัพท์เฉพาะ

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment) คือ ธุรกรรมการลงทุนในระยะยาวที่ผู้ลงทุนจากต่างประเทศ (Source Countries) มีต่อธุรกิจที่มีถิ่นฐานในอีกประเทศหนึ่ง (Host Countries) ประกอบด้วย 1) การลงทุนด้วยการถือหุ้นที่มีสิทธิ์ร่วมในการบริหารกิจการ 2) การกู้ยืม ตราสารหนี้ และสินเชื่อการค้าที่เป็นธุรกรรมระหว่างบริษัทในเครือเดียวกัน 3) กำไรคงค้างที่นำกลับมการลงทุน

AEC หรือ Asean Economics Community คือ การรวมตัวของชาติใน Asean 10 ประเทศ ประกอบด้วย ไทย, พม่า, ลาว, เวียดนาม, มาเลเซีย, สิงคโปร์, อินโดนีเซีย, ฟิลิปปินส์, กัมพูชา, บรูไน เพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจร่วมกัน จะทำให้มีผลประโยชน์, อำนาจต่อรองต่างๆ กับคู่ค้าได้มากขึ้น และการนำเข้า ส่งออกของชาติในอาเซียนก็จะเสรี ยกเว้นสินค้าบางชนิดที่แต่ละประเทศอาจจะขอไว้ไม่ลดภาษี โดยมีแนวทางดังนี้

1. การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน
2. การเป็นภูมิภาคที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง
3. การเป็นภูมิภาคที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เท่าเทียมกัน
4. การเป็นภูมิภาคที่มีการบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้เข้าใจถึงบทบาท ภาวะการลงทุน โดยตรงจากต่างประเทศที่เกิดขึ้นในกลุ่มประชาคมอาเซียน รวมถึงสามารถเปรียบเทียบแนวโน้มปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เข้ามาลงทุนในกลุ่มประชาคมอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ เพื่อให้ภาครัฐใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดแนวทางการพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศไทย

2. ภาครัฐสามารถนำผลจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทยกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการเพื่อส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อบรรลุเป้าหมายการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Foreign Direct Investment in ASEAN Economic Community) ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพรวมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยมีแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่นำมาใช้ตามลำดับดังนี้

1. แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
 - 1.1 ความหมายและแนวคิดของ ASEAN Economic Community
 - 1.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ
 - 1.3 ทฤษฎีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ (Theory of Economic Integration)
 - 1.4 ทฤษฎีสถานที่ตั้ง (Location Theory)
 - 1.5 ทฤษฎีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
 - 1.6 ทฤษฎีการสังเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1.1 ความหมายและแนวคิดของ ASEAN Economic Community

เสาหลักการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community หรือ AEC) ภายในปี 2558 เพื่อให้อาเซียนมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมือ อย่างเสรี และเงินทุนที่เสรีขึ้นต่อมาในปี 2550 อาเซียนได้จัดทำพิมพ์เขียวเพื่อจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint) เป็นแผนบูรณาการงานด้านเศรษฐกิจให้เห็นภาพรวมในการมุ่งไปสู่ AEC ซึ่งประกอบด้วยแผนงานเศรษฐกิจในด้าน ต่าง ๆ พร้อมกรอบระยะเวลาที่ชัดเจนในการดำเนินการมาตรการต่าง ๆ จนบรรลุเป้าหมายในปี 2558 รวมทั้งการให้ความยืดหยุ่นตามที่ประเทศสมาชิกได้

ตกลงกันล่วงหน้า เพื่อสร้างพันธสัญญา ระหว่าง ประเทศสมาชิกอาเซียน
อาเซียนได้กำหนดยุทธศาสตร์การก้าวไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ที่สำคัญดังนี้

1. การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน
2. การเป็นภูมิภาคที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง
3. การเป็นภูมิภาคที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เท่าเทียมกัน
4. การเป็นภูมิภาคที่มีการบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก

โดยมีรายละเอียดแยกตามหัวข้อดังนี้

1. การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน

การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน เป็นยุทธศาสตร์สำคัญของการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งจะให้อาเซียนมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น โดยอาเซียนได้กำหนดกลไกและมาตรการใหม่ ๆ ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินมาตรการด้านเศรษฐกิจที่มีอยู่แล้ว เร่งรัดการรวมกลุ่มเศรษฐกิจในสาขาที่มีความสำคัญลำดับแรก อำนวยความสะดวกการเคลื่อนย้ายบุคคล แรงงานฝีมือ และผู้เชี่ยวชาญ และเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกสถาบันในอาเซียน การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกันของอาเซียน มี 5 องค์ประกอบหลัก คือ

- (1) การเคลื่อนย้ายสินค้าเสรี
- (2) การเคลื่อนย้ายบริการเสรี
- (3) การเคลื่อนย้ายการลงทุนเสรี
- (4) การเคลื่อนย้ายเงินทุนเสรีขึ้น
- (5) การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือเสรี

ทั้งนี้ อาเซียนได้กำหนด 12 สาขาอุตสาหกรรมสำคัญลำดับแรกอยู่ภายใต้ตลาดและฐานการผลิตเดียวกันของอาเซียน ได้แก่ เกษตร ประมง ผลิตภัณฑ์ยาง ผลิตภัณฑ์ไม้ สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม อิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์ การขนส่งทางอากาศ สุขภาพ e-ASEAN ท่องเที่ยว และ โลจิสติกส์ รวมทั้งความร่วมมือในสาขาอาหาร เกษตรและป่าไม้ การเป็นตลาดสินค้าและบริการเดียวจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายการผลิตในภูมิภาค และเสริมสร้างศักยภาพของอาเซียนในการเป็นศูนย์กลางการผลิตของโลก และเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่อุปทานโลก โดยประเทศสมาชิกได้ร่วมกันดำเนินมาตรการต่าง ๆ ที่จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถแข่งขันของอาเซียน ได้แก่ ยกเลิกภาษีศุลกากรให้หมดไป ทอยออกเลิกอุปสรรคทางการค้าที่มีไขว่คว้า ปรับประสานพิธีการด้านศุลกากรให้เป็นมาตรฐานเดียวกันและง่ายขึ้น ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนธุรกรรม เคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือเสรี นักลงทุน

อาเซียนสามารถลงทุนได้อย่างเสรีในสาขาอุตสาหกรรมและบริการที่ประเทศสมาชิกอาเซียนเปิดให้เป็นต้น

2. การเป็นภูมิภาคที่มีความสามารถในการแข่งขัน

เป้าหมายสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียน คือ การสร้างภูมิภาคที่มีความสามารถในการแข่งขันสูง มีความเจริญรุ่งเรือง และมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ภูมิภาคที่มีความสามารถในการแข่งขันมี 6 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ (1) นโยบายการแข่งขัน (2) การคุ้มครองผู้บริโภค (3) สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา (IPR) (4) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (5) มาตรการด้านภาษี (6) พาณิซ้ออิเล็กทรอนิกส์ ประเทศสมาชิกอาเซียนมีข้อผูกพันที่จะนำกฎหมายและนโยบายการแข่งขันมาบังคับใช้ภายในประเทศ เพื่อทำให้เกิดการแข่งขันที่เท่าเทียมกันและสร้างวัฒนธรรมการแข่งขันของภาคธุรกิจที่เป็นธรรม นำไปสู่การเสริมสร้างการขยายตัวทางเศรษฐกิจในภูมิภาคในระยะยาว

3. การเป็นภูมิภาคที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เท่าเทียมกัน

การพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เท่าเทียมกัน มี 2 องค์ประกอบ คือ (1) การพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) (2) ความริเริ่มในการรวมกลุ่มของอาเซียน (Initiatives for ASEAN Integration: IAI) ความริเริ่มดังกล่าวมีจุดมุ่งหมายเพื่อลดช่องว่างการพัฒนา ทั้งในระดับ SME และเสริมสร้างการรวมกลุ่มของกัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม ให้สามารถดำเนินการตามพันธกรณีและเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของอาเซียน รวมทั้งเพื่อให้ประเทศสมาชิกอาเซียนทุกประเทศได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

4. การเป็นภูมิภาคที่มีการบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก

อาเซียนอยู่ในท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่มีการเชื่อมต่อระหว่างกันและมีเครือข่ายกับโลกสูง โดยมีตลาดที่พึ่งพากันและอุตสาหกรรมระดับโลก ดังนั้น เพื่อให้ภาคธุรกิจของอาเซียนสามารถแข่งขันได้ในตลาดระหว่างประเทศ ทำให้อาเซียนมีพลวัตเพิ่มขึ้นและเป็นผู้ผลิตของโลก รวมทั้งทำให้ตลาดภายในยังคงรักษาความน่าดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ อาเซียนจึงต้องมองออกไปนอกภูมิภาคอาเซียนบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก โดยดำเนิน 2 มาตรการคือ (1) การจัดทำเขตการค้าเสรี (FTA) และความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจอย่างใกล้ชิด (CEP) กับประเทศนอกอาเซียน (2) การมีส่วนร่วมในเครือข่ายห่วงโซ่อุปทานโลก

1.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

ในอดีตมีความพยายามใช้ทฤษฎีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (Comparative Advantage) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงการเกิดขึ้นของการค้าระหว่างประเทศและมีสมมติฐานว่าองค์กรธุรกิจพอใจในระบบค้าเสรี การแข่งขันที่สมบูรณ์ มีความแน่นอน มีต้นทุนในการได้มาซึ่งข่าวสารข้อมูลที่ต่ำและปราศจากการแทรกแซงจากรัฐบาล โดยมีลักษณะสำคัญดังต่อไปนี้

1. ผู้ส่งออกในประเทศ ก. ขายสินค้าหรือบริการไปให้ผู้ส่งออกที่ไม่เกี่ยวข้องกันในประเทศ ข.
2. บริษัทในประเทศ ก. มีความชำนาญในการผลิตสินค้าซึ่งสามารถผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดความสามารถในการใช้ปัจจัยการผลิตของประเทศ ก. ทั้งที่ดิน แรงงาน เทคโนโลยี ในทำนองเดียวกัน ประเทศ ข. มีความสามารถในการใช้ปัจจัยการผลิตของประเทศ ข. ดังนั้นเมื่อรวมผลผลิตทั้งสองประเทศแล้วจึงก่อให้เกิดการใช้ประโยชน์สูงสุด
3. เนื่องจากไม่สามารถเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตจากประเทศ ก. ไปยังประเทศ ข. ได้อย่างอิสระ ดังนั้นการค้าระหว่างประเทศจึงทำให้ความชำนาญในการผลิตสินค้าของแต่ละประเทศเกิดประโยชน์
4. ประโยชน์จากการค้าระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นจะแบ่งให้แก่ฝ่ายต่าง ๆ โดยขึ้นอยู่กับเงื่อนไขทางการค้า Term of trade ซึ่งเป็นอัตราส่วนของปริมาณสินค้าที่ถูกซื้อขาย โดยส่วนใหญ่แล้วจะไม่มีประเทศใดสูญเสียผลประโยชน์เมื่อเทียบกับก่อนเกิดการค้าระหว่างประเทศ โดยทั้งสองประเทศจะได้รับผลประโยชน์ที่มากขึ้น ถึงแม้ว่าจะได้รับในสัดส่วนที่ไม่เท่ากันก็ตาม

ในปัจจุบัน การค้าระหว่างประเทศมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น ทฤษฎีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (Comparative Advantage) จึงมีข้อจำกัดในการอธิบายเหตุการณ์ดังต่อไปนี้

1. ประเทศต่างๆ มีความชำนาญในการผลิตสินค้าไม่เพียงแต่สินค้าที่สามารถผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดโดยปัจจัยการผลิตของประเทศนั้น ๆ นอกจากนี้รัฐบาลยังเข้าแทรกแซงเพื่อเหตุผลทางเศรษฐกิจและการเมือง เช่น เพื่อให้มีการจ้างงานสูงสุด เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และการปกป้องภาคเกษตรกรรม การแทรกแซงของรัฐบาลสามารถทำได้โดยผ่านมาตรการทางภาษี โควตาและข้อจำกัดที่ไม่ใช่มาตรการทางภาษีอื่น ๆ

2. ปัจจัยการผลิต เช่น ทุนและเทคโนโลยีสามารถถูกเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศได้โดยตรงอย่างง่ายดายแทนที่จะเคลื่อนย้ายโดยทางอ้อมผ่านทางการค้าขายสินค้าหรือบริการ

3. ปัจจัยการผลิตสมัยใหม่มีรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้นและมีจำนวนมากกว่าในสมัยอดีตมาก ปัจจัยในการพิจารณาเลือกทำเลที่ตั้ง โรงงานจะรวมถึง ทักษะการบริหาร และความรู้ที่เกี่ยวกับ ท้องถิ่น โครงสร้างทางกฎหมายที่ใช้ตัดสินกรณีข้อพิพาท ความสามารถในการวิจัยและพัฒนา ระดับของการศึกษาของแรงงาน พลังงาน อุปสงค์ในสินค้า Brand-name แหล่งวัตถุดิบที่มีอยู่ การเข้าถึงแหล่งเงินทุน ความแตกต่างทางภาษี โครงสร้างพื้นฐานที่รองรับ เช่น ถนน ท่าเรือ โครงสร้างระบบโทรคมนาคม

4. ถึงแม้ว่าเงื่อนไขทางการค้าจะถูกกำหนดโดยอุปสงค์และอุปทานแต่กระบวนการในการ กำหนดเงื่อนไขจะแตกต่างจากทฤษฎี โดยจะถูกกำหนดจากการตั้งราคาในตลาดผู้ประกอบการน้อย ราย

5. ทฤษฎีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (Comparative Advantage) เปลี่ยนแปลงไปตาม เวลาเนื่องจากประเทศที่ด้อยพัฒนาจะสามารถปรับตัวพัฒนาขึ้นและตระหนักถึง โอกาสและความสามารถที่แฝงอยู่ของตนเอง

6. ทฤษฎีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (Comparative Advantage) ไม่สามารถอธิบาย ปัญหาอื่น ๆ ได้ เช่น ผลกระทบจากความไม่แน่นอน และต้นทุนของข่าวสารข้อมูล บทบาทของ สินค้าที่แตกต่างในตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ และการประหยัดจากขนาด

ในปัจจุบันมีความพยายามที่จะหาทฤษฎีที่จะมาอธิบายการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ หนึ่งในทฤษฎีเหล่านั้น คือ ทฤษฎีความไม่สมบูรณ์ของตลาด (Market Imperfection) ซึ่งอธิบายว่า บริษัทข้ามชาติที่พยายามจะหาผลประโยชน์จากความไม่สมบูรณ์ในตลาดระหว่างประเทศในด้าน สินค้า ปัจจัยการผลิตสินค้า และสินทรัพย์ทางการเงิน ความไม่สมบูรณ์ของตลาดในด้านสินค้านั้น ก่อให้เกิดโอกาสสำหรับบริษัทข้ามชาติ บริษัทข้ามชาติขนาดใหญ่สามารถจะหาผลประโยชน์จาก ปัจจัยการแข่งขันที่แข็งแกร่งกว่าคู่แข่งในท้องถิ่น เช่น การประหยัดจากขนาด ความเชี่ยวชาญ ทางด้านการจัดการและเทคโนโลยี ความแตกต่างของสินค้า และความแข็งแกร่งทางการเงิน ซึ่ง ความจริงแล้วบริษัทข้ามชาติจะประสบความสำเร็จสูงในตลาดที่มีคู่แข่งน้อยกว่าในระดับ นานาชาติ ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ ดังที่กล่าวเหล่านี้เป็นปัจจัยที่สำคัญ นอกจากนี้บริษัทข้ามชาติยังได้เปรียบ จากการเครือข่ายข้อมูลข่าวสารระหว่างประเทศของตนเอง

สาเหตุที่บริษัทเลือกที่จะเป็นบริษัทข้ามชาติ

1. ผู้แสวงหาตลาด ทำการผลิตในตลาดต่างประเทศเพื่อตอบสนองต่ออุปสงค์ในประเทศนั้น ๆ หรือส่งออกไปยังต่างประเทศ เช่นบริษัทรถยนต์จากประเทศญี่ปุ่นที่เข้ามาตั้งโรงงานทำการผลิตในประเทศไทย เพื่อที่จะผลิตสินค้าสำหรับขายในประเทศไทยหรือทำการส่งออกไปยังต่างประเทศ
2. ผู้แสวงหาวัตถุดิบ พยายามค้นหาวัตถุดิบที่จะส่งออกหรือใช้ในการผลิตและขายในประเทศที่ค้นพบวัตถุดิบนั้น ๆ บริษัทในอุตสาหกรรมน้ำมัน เหมืองแร่ ฟาร์ม และป่าไม้จัดอยู่ในประเภทนี้
3. ผู้แสวงหาประสิทธิภาพในการผลิต ทำการผลิตในประเทศที่ปัจจัยการผลิตอย่างน้อยหนึ่งปัจจัยมีราคาถูกกว่าที่ควรจะเป็นเมื่อเปรียบเทียบกับความสามารถในการผลิต เช่น ปัจจัยแรงงานในอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ใน ไต้หวัน มาเลเซีย และเม็กซิโก เป็นต้น
4. ผู้แสวงหาความรู้ ดำเนินธุรกิจ在不同ประเทศที่สามารถเข้าถึงความเชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีหรือการจัดการ เช่น บริษัทจากเยอรมนี เนเธอร์แลนด์ และญี่ปุ่น ซื้อกิจการบริษัทอิเล็กทรอนิกส์ที่ตั้งอยู่ในสหรัฐอเมริกาเพื่อให้ได้มาซึ่งเทคโนโลยีของบริษัทเหล่านั้น
5. ผู้แสวงหาความมั่นคงทางการเมือง จะจัดตั้งการดำเนินธุรกิจใหม่ในประเทศที่ไม่น่าจะเกิดการยึดหรือแทรกแซงธุรกิจเอกชนโดยภาครัฐบาล เช่น บริษัทจากฮ่องกงลงทุนในสหรัฐอเมริกา อังกฤษ แคนาดา และออสเตรเลีย ก่อนการส่งมอบคืนฮ่องกงคืนในปี 1997

1.3 ทฤษฎีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ (Theory of Economic Integration)

การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจแบ่งผลได้ 2 ประเภท กล่าวคือ (Balassa cited in UNCTAD,1993:99)

1. ผลแบบสถิต (Static Effect) ผลการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจแบบสถิต คือการเกิดการเพิ่มพูนทางการค้า (Trade Creation) และการเกิดการเบี่ยงเบนทางการค้า (Trade Diversion) โดยผู้ที่เสนอแนวคิดของการเพิ่มพูนทางการค้าและการเบี่ยงเบนทางการค้าคือ Viner (1950) สำหรับการเพิ่มพูนทางการค้าที่เกิดขึ้นในกลุ่มที่มีการค้ารวมตัวกันนั้น เกิดจากการที่รวมกลุ่มเศรษฐกิจจะทำให้ตลาดมีขนาดใหญ่ขึ้น และส่งเสริมให้การค้าภายในกลุ่มขยายตัวเพิ่มขึ้นและก่อให้เกิดการจัดสรรทรัพยากรใหม่ (Relocation) โดยประเทศสมาชิกที่สามารถผลิตสินค้าได้ด้วยต้นทุนที่ต่ำกว่าประเทศอื่น ก็จะสามารถขยายการผลิตจนเกิดการประหยัดต่อขนาด (Economy of Scale) สำหรับประเทศสมาชิกที่มีต้นทุนการผลิตที่สูง ก็จะหันเหปัจจัยการผลิตไปทำการลงทุนผลิตสินค้าชนิดอื่น

ที่ตนเองมีความถนัดมากกว่า ดังนั้นการเพิ่มพูนทางการค้าจะส่งเสริมให้การผลิตภายในกลุ่มประเทศไปอย่างสมเหตุสมผลและมีประสิทธิภาพ และการจัดสรรทรัพยากรเป็นไปตามความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของแต่ละประเทศ สำหรับการเบี่ยงเบนทางการค้าที่เกิดขึ้นภายในกลุ่มนั้นเกิดจากการที่ประเทศสมาชิกเปลี่ยนแปลงการนำเข้าสินค้าจากประเทศนอกกลุ่มที่มีประสิทธิภาพในการผลิตมากกว่า (มีต้นทุนในการผลิตต่ำกว่า) มาเป็นการนำเข้าจากประเทศภายในกลุ่มที่มีประสิทธิภาพในการผลิตต่ำกว่า (มีต้นทุนที่สูงกว่า) เนื่องจากประเทศในกลุ่มไม่ต้องทำการเสียภาษี ซึ่งลักษณะดังกล่าวทำให้เกิดการจัดสรรทรัพยากรอย่างไม่มีประสิทธิภาพ

2. ผลแบบพลวัต (Dynamic Effect) สำหรับผลของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจแบบพลวัตนั้นก็คือ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจทำให้ตลาดมีขนาดใหญ่ขึ้นทำให้ผู้ผลิตสามารถทำการผลิตสินค้าได้ด้วยปริมาณที่มากขึ้นและสามารถขยายการผลิตจนเกิดการประหยัดต่อขนาด (Economy of Scale) นอกจากนี้การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจยังทำให้ตลาดมีขนาดที่ใหญ่เพียงพอที่จะทำให้ขนาดการผลิตของผู้ผลิตเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยปราศจากการได้ประโยชน์จากการเป็นผู้ผูกขาด (Monopoly Exploitation) แต่กลับเป็นการส่งเสริมให้มีการแข่งขันกันมากขึ้นซึ่งการที่มีการแข่งขันของผู้ผลิตทำให้ผู้ผลิตต้องมีการพัฒนาตัวสินค้าและกระบวนการผลิต โดยผ่านการคิดค้นเทคโนโลยีใหม่ ๆ จากผลดังกล่าวจะกระตุ้นให้เกิดการลงทุนทั้งจากภายนอกและภายในกลุ่มเพิ่มมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดอัตราการเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจ (Economic Growth)

1.4 ทฤษฎีสถานที่ตั้ง (Location Theory)

หลักของทฤษฎีสถานที่ตั้ง คือมีความแตกต่างในปัจจัยสถานที่ตั้งเฉพาะ (Location Specific Factors) ระหว่างประเทศผู้รับการลงทุน (Host Country) และประเทศผู้ลงทุน (Home Country) ซึ่งโดยทั่วไปแล้วประเทศผู้รับการลงทุนต้องมีความได้เปรียบในด้านปัจจัยสถานที่ตั้งเฉพาะเหนือกว่าประเทศผู้ลงทุนจึงจะดึงดูดให้บริษัทข้ามชาติเข้ามาทำการลงทุนในประเทศผู้รับการลงทุน

ปัจจัยสถานที่ตั้ง สามารถแบ่งออกได้เป็นปัจจัยด้านอุปทานหรือปัจจัยด้านต้นทุน (Supply or Cost Factors) ซึ่งตัวอย่างความได้เปรียบจากประเทศผู้รับการลงทุน เช่น ต้นทุนแรงงานต่ำ การมีวัตถุดิบจำนวนมาก แรงจูงใจจากภาครัฐบาล อุปสรรคทางด้านภาษีและไม่ใช่อำนาจเป็นต้น และปัจจัยทางด้านอุปสงค์หรือปัจจัยทางการตลาด (Demand or Market Factors) เช่นขนาดตลาดในประเทศผู้รับการลงทุนใหญ่ขึ้น มีอัตราการเจริญเติบโตของขนาดตลาดใหญ่มากขึ้น เป็นต้น

ดังนั้นการอธิบายการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศโดยใช้ทฤษฎีทำเลที่ตั้งนั้น ไม่เพียงแต่ให้ความสำคัญเฉพาะปัจจัยทางด้านต้นทุนเท่านั้นในการเลือกสถานที่ตั้งของบริษัทข้ามชาติแต่ยังพิจารณาถึงแรงจูงใจสำหรับการขยายการลงทุนในต่างประเทศด้วย

ทฤษฎีสถานที่ตั้ง อธิบายการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในรูปของปัจจัยสถานที่ตั้งเฉพาะ (Location Specific Factors) ที่เป็นปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ดังนี้

1. ต้นทุนและความสามารถในการได้มาในปัจจัยการผลิต (Availability and Cost of Input) ตามทฤษฎีสถานที่ตั้ง กำหนดให้แต่ละประเทศเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต (Factors Endowment) ที่มีความอุดมสมบูรณ์ของปัจจัยที่มีอยู่ทางด้านแรงงานและทรัพยากรธรรมชาติที่แตกต่างกันซึ่งนำไปสู่ความแตกต่างในด้านของราคาของปัจจัยการผลิตเนื่องจากทั้งต้นทุนของวัตถุดิบต้นทุนทางธุรกรรม (Transaction Cost) และความล้มเหลวของตลาด (Market Failure) ทำให้ธุรกิจจะย้ายฐานการผลิตไปสู่สถานที่ตั้งซึ่งมีต้นทุนที่ต่ำที่สุด กล่าวคือ ในประเทศที่มีปัจจัยการผลิตจำนวนมากและต้นทุนการผลิตต่ำ หรือในประเทศที่เป็นแหล่งของปัจจัยการผลิตที่ประเทศของตนขาดแคลน ดังนั้นการที่มีปัจจัยการผลิตที่เพียงพอและต้นทุนการผลิตต่ำ คือ ความได้เปรียบทางด้านสถานที่ตั้งของประเทศผู้รับการลงทุนที่ดึงดูดนักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุน ปัจจัยด้านความได้เปรียบนี้ เช่น ปัจจัยทางด้านค่าจ้างแรงงานที่ต่ำ เป็นต้น นับเป็นปัจจัยที่สำคัญของประเทศพัฒนาแล้วที่ประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงานและการมีต้นทุนค่าจ้างแรงงานที่สูง จึงมักมีการขยายการลงทุนไปยังประเทศกำลังพัฒนาที่มีต้นทุนแรงงานที่ต่ำกว่าหรือมีทรัพยากรจำนวนมาก ความสมบูรณ์ของวัตถุดิบในประเทศผู้รับการลงทุนโดยเปรียบเทียบมักจะเป็นเหตุผลของการลงทุนจากต่างประเทศและค่าจ้างแรงงานที่ต่ำจะเป็นตัวขับเคลื่อนที่สำคัญในการผลิต

2. ปัจจัยทางการตลาด (Marketing Factor) ลักษณะของปัจจัยทางการตลาดเช่นขนาดของตลาด และอัตราการเจริญเติบโตของขนาดตลาดภายในประเทศผู้รับการลงทุน เป็นต้น โดยอาจจะวัดได้จากผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) หรือรายได้ประชาชาติ (GNP) ของประเทศผู้รับการลงทุน ระดับการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและอัตราการแข่งขันในตลาดของประเทศนั้น ๆ ในที่นี้จะรวมถึงตลาดภายในและตลาดของประเทศข้างเคียง ซึ่งนับเป็นปัจจัยที่มีส่วนสำคัญอย่างมากที่บริษัทข้ามชาติจะใช้ในการพิจารณาและตัดสินใจออกไปทำการลงทุนต่างประเทศ และมีผลต่อการพัฒนาศักยภาพของบริษัทข้ามชาติในด้านความได้เปรียบจากการประหยัดต่อขนาด (Economy of Scale) ทั้งที่เป็นการผลิต (Production) และที่ไม่ใช่การผลิต (Non Production) เช่นการบริการ เป็นต้น กล่าวคือ หากขนาดตลาดในประเทศผู้รับการลงทุนใหญ่ขึ้นมี

อัตราการแข่งขันโตของขนาดตลาดมากขึ้น หรือการที่นักลงทุนมีการพัฒนาตัวเองในด้านการผลิตมากขึ้นก็จะเป็นแรงจูงใจให้นักลงทุนตัดสินใจออกไปลงทุนต่างประเทศมากขึ้น

3. บรรยากาศการลงทุน (Climate Investment) คือปัจจัยที่ขึ้นอยู่กับความมีเสถียรภาพทางการเมือง วัตถุประสงค์ของการพัฒนาขนาดของประเทศ คุณภาพการชำระเงิน ทุนสำรองเงินตราต่างประเทศ ระดับหนี้ต่างประเทศ อัตราเงินเฟ้อและทัศนคติที่มีต่อนักลงทุนต่างชาติ ซึ่งบรรยากาศการลงทุนเหล่านี้คือ หนึ่งในปัจจัยด้านความได้เปรียบ ด้านสถานที่ตั้ง ที่ส่งผลกระทบต่อ การเข้ามาทำการลงทุน โดยตรงจากต่างประเทศ

4. อุปสรรคทางการค้า (Trade Barriers) เป็นนโยบายการค้าของประเทศที่รับการลงทุนที่มีผลสำคัญต่อองค์กรธุรกิจในการตัดสินใจเลือกกระหว่างการส่งออกการลงทุนโดยตรง โดยเมื่อรัฐบาลของประเทศผู้รับการลงทุนมีการกีดกันทางการค้าในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การกำหนดโควตานำเข้า การกำหนดอัตราภาษีนำเข้าที่สูง เป็นต้น จะผลักดันให้ธุรกิจซึ่งเคยเป็นผู้ส่งออกหันมาลงทุนโดยตรง เพราะว่าอุปสรรคทางการค้าเกิดขึ้นนั้นเป็นการเพิ่มต้นทุนให้กับธุรกิจการส่งออกเพื่อหลีกเลี่ยงอุปสรรคทางการค้าดังกล่าว จึงเข้ามาทำการลงทุนโดยตรงในประเทศนั้นแทน

5. ปัจจัยทางด้านนโยบายของรัฐบาล (Government Policy Factors) นโยบายของทั้งประเทศที่รับการลงทุนและประเทศที่ลงทุนนั้น มีอิทธิพลอย่างมากต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศโดยนโยบายของประเทศผู้ลงทุนซึ่งประกอบด้วยนโยบายที่เป็นแรงจูงใจ ได้แก่ การให้สิทธิพิเศษต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนต่างชาติ เช่น นโยบายทางด้านภาษี การจัดหาแหล่งเงินทุนภายในประเทศให้กับนักลงทุน เป็นต้น และนโยบายที่ไม่เป็นแรงจูงใจ เช่นการห้ามมิให้มีการประกอบการลงทุนภายในประเทศ จึงส่งผลให้นักลงทุนออกไปลงทุนในต่างประเทศแทน และนโยบายการลงทุนของประเทศผู้รับการลงทุน เช่น นโยบายที่ทำให้เกิดเสถียรภาพทางด้านเศรษฐกิจและการเมือง การมีโครงสร้างพื้นฐานที่พอเพียง รวมถึงนโยบายและการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างมั่นคง การมีระบบสาธารณสุขที่เพียงพอ และการส่งเสริมการลงทุน สามารถช่วยดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศให้เข้าสู่ประเทศผู้รับการลงทุนได้

1.5 ทฤษฎีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

1) ทฤษฎีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของนีโอคลาสสิก (Neoclassical Growth Model)

แบบจำลองการเจริญเติบโตของ Solow (Solow Growth Model)

ฟังก์ชันการผลิตมวลรวม (Aggregate Production Function) บอกถึงความสัมพันธ์ระหว่างระดับผลผลิตกับระดับของปัจจัยการผลิต โดยสามารถเขียนฟังก์ชันการผลิตมวลรวมได้ดังนี้

$$Y = A(t) F(K, N) \quad (1)$$

โดยที่ Y คือ ระดับผลผลิต K คือ ระดับปัจจัยทุน N คือ ระดับปัจจัยแรงงาน และ $A(t)$ แทนการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีในการผลิต ซึ่งขึ้นกับเวลานั้นคือเมื่อระยะเวลาผ่านไป $A(t)$ จะเพิ่มขึ้น หมายความว่า จะได้รับผลผลิตมากขึ้น ณ จำนวนปัจจัยการผลิตที่กำหนด ในสมการที่ (1) โดย $A(t)$ จะเข้ามาเป็นตัวคูณ ซึ่งหมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีในการผลิต โดยสมมติว่า ไม่มีผลกระทบต่อผลิตภาพหน่วยสุดท้าย (Marginal Productivities) ของปัจจัยการผลิตทั้งสองชนิด ตามที่ถูกระบุโดย $F(K, N)$ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของฟังก์ชันการผลิต หรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีในการผลิตให้ผลลัพธ์เป็นการเพิ่มขึ้นเท่าๆ กันของผลิตภาพของทั้งสองปัจจัย การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีนี้ถือว่าเป็นกลาง (ไม่ได้เบี่ยงเบนไปทางปัจจัยทุนหรือแรงงาน)

โรเบิร์ต โซโล (Robert Solow) ได้ศึกษาถึงฟังก์ชันการผลิตมวลรวมโดยสมการที่ (1) ตามวิธีของ สามารถเขียนสมการการเจริญเติบโตของผลผลิตได้ว่า

$$\frac{\dot{Y}}{Y} = \frac{\dot{A}}{A} + w_k \frac{\dot{K}}{K} + w_n \frac{\dot{N}}{N} \quad (2)$$

โดยกำหนดให้ $\frac{\dot{Y}}{Y}$ คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของระดับผลผลิต

$\frac{\dot{A}}{A}$ คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของระดับเทคโนโลยี $\frac{\dot{K}}{K}$ คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของระดับปัจจัยทุน

$\frac{\dot{N}}{N}$ คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของระดับแรงงาน $\frac{\dot{Y}}{Y}$ คือ อัตราการเจริญเติบโตของผลผลิต

$\frac{\dot{A}}{A}$ คือ อัตราการเจริญเติบโตของระดับเทคโนโลยี $\frac{\dot{K}}{K}$ คือ อัตราการเจริญเติบโตของระดับปัจจัยทุน

$\frac{\dot{N}}{N}$ คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของระดับปัจจัยแรงงาน

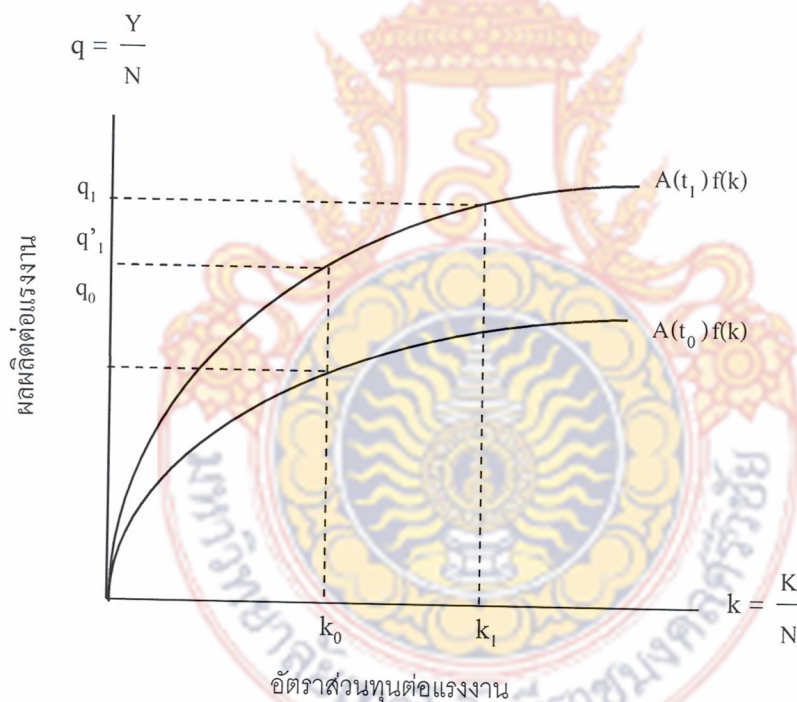
จากสมการที่ (2) จะเห็นได้ว่าการเจริญเติบโตของผลผลิตขึ้นอยู่กับอัตราความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในการผลิตซึ่งเกิดขึ้นตลอดเวลาและอัตราที่ปัจจัยการผลิตเจริญเติบโตขึ้นตลอดเวลา และถ้าฟังก์ชันการผลิตถูกกำหนดโดยสมการที่ (1) แสดงให้เห็นว่าเป็น ผลตอบแทนต่อขนาดคงที่ (Constant Returns to Scale) ดังนั้นเมื่อผลตอบแทนต่อขนาดคงที่ ณ ระดับเทคโนโลยีในการผลิตที่กำหนดให้คงที่ $A(t)$ ผลผลิตต่อแรงงาน (Y/N) จะขึ้นอยู่กับจำนวนปัจจัยทุนต่อแรงงาน นั่นคืออัตราส่วนของทุน / แรงงาน อย่างเดียวเท่านั้น สามารถเขียนสมการที่ (1) ได้ใหม่เป็น

$$\frac{Y}{N} = A(t) f\left(\frac{K}{N}\right)$$

หรือ

$$q = A(t) f(k) \quad (3)$$

โดยกำหนดให้ q คือ ผลผลิตต่อแรงงาน
(K/N) หรือ k คือ ทุนต่อแรงงาน

ภาพที่ 2 การเจริญเติบโตของผลผลิตต่อแรงงาน

การวิเคราะห์จากสมการที่ 3 นำมาอธิบายโดยภาพที่ 2 จะแสดงให้เห็นว่า กระบวนการเจริญเติบโตของผลผลิตต่อแรงงานระหว่างเวลา 2 จุด คือ t_0 กับ t_1 การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีในการผลิตทำให้เส้นฟังก์ชันการผลิตเลื่อนขึ้นจาก $A(t_0) f(k)$ เป็น $A(t_1) f(k)$ โดยตัวของมันเองแล้ว การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีในการผลิตจะเพิ่มผลผลิตต่อแรงงาน ณ ระดับอัตราส่วนของทุน/

แรงงานเริ่มแรก k_0 ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นจาก q_0 เป็น q_1 อย่างไรก็ตามสมมติให้อัตราส่วนของทุน/แรงงานเพิ่มขึ้นตลอดเวลา กระบวนการที่เกิดขึ้นนี้เรียกว่าการใช้ทุนที่เข้มข้นขึ้น (capital deepening) ซึ่งแสดงโดยการเคลื่อนไหวยของอัตราส่วนของทุน/แรงงาน k_1 ผลก็คือผลผลิตต่อแรงงานเพิ่มขึ้นต่อไปเป็น q_1

ดังนั้นจะเห็นว่าการเจริญเติบโตของผลผลิตต่อแรงงานเป็นผลจากปัจจัย 2 ประการคือ

1. การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีในการผลิต ซึ่งเพิ่มผลผลิตต่อแรงงาน ณ อัตราส่วนของทุน/แรงงาน ที่กำหนด
2. การใช้ทุนเข้มข้นขึ้น (capital deepening) เมื่ออัตราส่วนของทุน/แรงงาน เพิ่มขึ้น

2) ทฤษฎีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจแนวใหม่ (Endogenous growth models)

แบบจำลองการเจริญเติบโตจากปัจจัยภายใน (Endogenous growth models)

การวิจัยเมื่อเร็วๆ นี้ได้ขยายขอบเขตการวิเคราะห์แบบดั้งเดิมด้วยการทำให้อัตราการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีหรือการขยายตัวของประชากร(หรือทั้งสอง)เป็นปัจจัยภายใน จากการกระทำนี้เราสามารถตั้งคำถามว่าอะไรคือปัจจัยที่จะเพิ่มความเร็วหรือชะลอวงกระบวนการเจริญเติบโต นโยบายของรัฐบาลต่างๆจะส่งผลต่อการเจริญเติบโตในตัวแปรเหล่านี้หรือไม่? ทฤษฎีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจแนวใหม่ไม่ใช่อุปกรณ์ทฤษฎีแบบเก่า มันคือการขยายความในระดับลึกที่ยิ่งกว่าของแหล่งที่มาของการเจริญเติบโต เพื่อการเห็นภาพที่ง่ายขึ้นในงานวิจัยฉบับนี้จะทำการตรวจสอบแบบจำลองการเจริญเติบโตของเทคโนโลยีจากปัจจัยภายในอีกด้วย

เริ่มต้นด้วยการตั้งข้อสมมติว่าการเปลี่ยนแปลงในเทคโนโลยีนั้นเป็นกระบวนการที่ควรนำมาจำลองแทนที่จะเป็นแบบexogenousนั้นเป็นข้อสมมติที่มีเหตุผลพอควร ดังเช่นที่สองนักทฤษฎีของการเจริญเติบโตแนวใหม่ได้วิพากษ์โดยให้เหตุผลโน้มน้าว

นวัตกรรมใหม่ๆ ไม่ใช่การพลัดตกจากสวรรค์โดยมีพระเจ้าประทานให้ แต่พวกมันถูกสร้างขึ้นโดยมนุษย์ที่ทำงานภายใต้สภาวะปกติของแรงจูงใจให้มนุษย์คิดค้นและพยายามหากระบวนการที่จะแก้ปัญหาในด้านการผลิต มันถูกสร้างขึ้นจากการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อที่จะค้นหาวิธีใหม่ๆ ที่ดีกว่าในการทำสิ่งต่างๆ เพื่อสร้างกำไรจากการเปิดตลาดใหม่และบางครั้งก็เพียงเพื่อสนองความต้องการความอยากรู้อยากเห็นของตน ดังนั้นการสร้างนวัตกรรมเป็นกระบวนการทางสังคมที่จะเกิดขึ้นอยู่แล้ว... เพราะฉะนั้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจจะต้องพัวพันและเกี่ยวข้องกับสองประเด็นระหว่างเทคโนโลยีและชีวิตเศรษฐกิจ : เทคโนโลยีจะแปลงเปลี่ยนระบบเศรษฐกิจที่มันสร้างมาเอง

เพื่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจแนวใหม่ เราได้ปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจแบบนี้โอคลาสติก อย่างแรกที่เราจำเป็นต้องทำคือการระบุจำนวนของการผลิตสินค้าในขั้นสุดท้าย ซึ่งเราจะแทนค่าผลผลิตนี้ด้วย (Y) สมการที่ถูกรับเปลี่ยนเป็นดังนี้

$$Y_t = F(1 - \alpha_k, (1 - \alpha_n) N_t, A_t) \quad (1)$$

ก่อนหน้านี้ผลผลิตจะขึ้นอยู่กับระดับของเงินทุน (K) และแรงงาน (N) การนำเข้า (output) เศษส่วนของระดับเศรษฐกิจทั้งองค์กรที่ขึ้นอยู่กับระดับทุนและแรงงานที่ใช้ในการผลิตที่มีผลผลิตคือ $(1 - \alpha_k)$ และ $(1 - \alpha_n)$ ตามลำดับ นอกเหนือจากนี้ผลผลิตยังขึ้นอยู่กับกำลังของเทคโนโลยี (A) ซึ่งเราจะกำหนดใช้คำว่าภูมิความรู้เพื่อที่จะตอบสนองต่อการเติบโตของสิ่งตีพิมพ์สมัยใหม่ โปรดสังเกตว่า A_t ตอนนี้จะปรากฏอยู่ที่ด้านในของสมการการผลิตแบบไม่เฉพาะเจาะจงมากขึ้นกว่าเดิม ที่สำคัญยิ่งไปกว่านั้น โปรดสังเกตว่าภูมิความรู้ทั้งหมดจะเกิดขึ้นแทนที่จะเป็นเศษส่วน เราสามารถใช้ภูมิความรู้ในภาคอื่น ๆ จากการใช้ภูมิความรู้เดิม ได้สมการต่อไปตามแนวความคิดใหม่

$$\dot{A}_t = G(\alpha_k K_t, \alpha_n N_t, A_t) \quad (2)$$

การเติบโตของภูมิความรู้ (\dot{A}) นั้นขึ้นอยู่กับทุนและแรงงานที่ใช้ในการสร้างความรู้ โดยที่ α_k และ α_n เป็นเศษส่วนของทุนเรือนหุ้นและแรงงานที่ใช้ในภาคนี้ การผลิตความรู้ใหม่ยังขึ้นอยู่กับคลังความรู้ที่มีอยู่ก่อนหน้านี้แล้ว

1.6 ทฤษฎีการสังเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (The Eclectic Theory of Foreign Direct Investment) หรือทฤษฎีการลงทุนโดยตรงต่างประเทศอย่างสมบูรณ (Eclectic Paradigm)

ดั่งนิง (J.H. Dunning) ได้พยายามพัฒนาทฤษฎีที่เขาเห็นว่าเป็นทฤษฎีที่สมบูรณกว่าทฤษฎีอื่น ๆ ในการอธิบายถึงสาเหตุของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (An Eclectic Theory) (Dunning, 1993) ตามความคิดของดั่งนิง การที่องค์กรธุรกิจตัดสินใจทำการลงทุนในต่างประเทศนั้น มิใช่ว่าจะขึ้นอยู่กับเพียงเหตุผลที่ว่าองค์กรธุรกิจมีความได้เปรียบในปัจจัยบางประการ แต่การที่จะตัดสินใจทำการลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศขึ้นอยู่กับปัจจัยหรือเงื่อนไขต่าง ๆ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 3

ประการซึ่งนิยมเรียกกันย่อๆว่า OLI ตามตัวย่อของความได้เปรียบแต่ละประการได้แก่ ความได้เปรียบจากการเป็นเจ้าของสินทรัพย์พิเศษบางอย่าง (Ownership-Specific Advantages) ความได้เปรียบที่เกิดจากแหล่งที่ตั้ง (Location-Specific Advantages) และความได้เปรียบในการทำให้เป็นประโยชน์แก่องค์กรด้วยตนเอง (Internationalization Incentive Advantages) ซึ่งถ้าไม่สามารถบรรลุเงื่อนไขทั้ง 3 ประการข้างต้นแล้ว องค์กรธุรกิจก็จะเลือกทางเลือกอื่นแทนการลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศ

1. ความได้เปรียบจากการเป็นเจ้าของสินทรัพย์พิเศษบางอย่าง (Ownership-Specific Advantages) ปกติองค์กรธุรกิจจะต้องมีสินทรัพย์อยู่ในครอบครอง เพื่อจะได้นำสินทรัพย์เหล่านั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ สินทรัพย์ขององค์กรธุรกิจอาจเป็นสินทรัพย์ที่มีตัวตน (Tangible Asset) เช่น สถานที่ทำการ อาคาร โรงงาน เครื่องจักร เป็นต้น และทรัพย์สินที่ไม่มีตัวตน (Intangible Asset) สินทรัพย์บางอย่างขององค์กรธุรกิจอาจเป็นสินทรัพย์ที่องค์กรอื่น ๆ ที่ตั้งอยู่ในแหล่งเดียวกันต่างก็มีอยู่เช่นเดียวกัน เช่น สภาพแวดล้อมทางสังคม กฎหมายและการค้าที่ส่งเสริมการลงทุน ความพร้อมของตลาดแรงงาน โครงสร้างของตลาด เป็นต้น แต่มีสินทรัพย์พิเศษบางอย่างที่แต่ละองค์กรธุรกิจสร้างขึ้นเองหรือได้มาครอบครองโดยวิธีการต่าง ๆ เช่น โดยการซื้อ สิทธิบัตร หรือซื้อสัมปทาน เป็นต้น สินทรัพย์เหล่านั้น ได้แก่ ความรู้ทางเทคโนโลยี การจัดการ ประสบการณ์ หรือทักษะของบุคลากรภายในองค์กร ฯลฯ องค์กรธุรกิจแต่ละแห่งย่อมมีความสามารถที่แตกต่างกันไปในการสร้างหรือการได้มาซึ่งสินทรัพย์พิเศษต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน บางองค์กรอาจจะมีสินทรัพย์พิเศษเหล่านั้นมากกว่า จึงทำให้แต่ละองค์กรธุรกิจมีความได้เปรียบมากยิ่งขึ้น ถ้าองค์กรธุรกิจมีการกระจายการผลิตไปยังแหล่งต่าง ๆ หรือประเทศต่าง ๆ ความได้เปรียบจากการเป็นเจ้าของสินทรัพย์พิเศษบางอย่าง แบ่งออกได้ ดังนี้

1.1 ความได้เปรียบที่ไม่จำเป็นต้องเกิดจากการกระจายการผลิตไปยังประเทศต่าง ๆ ได้แก่ ขนาดความมั่นคงของกิจการ สินค้าที่ผลิตและการกระจายการผลิตสินค้าหลาย ๆ ชนิด ความสามารถในการแสวงหาประโยชน์จากการให้แรงงานทำหน้าที่เฉพาะอย่างและความชำนาญของแรงงาน อำนาจในการผูกขาด การมีทรัพยากรที่ดีกว่า ตราเครื่องหมายการค้า ระบบการจัดการ ทางด้านการผลิตต่าง ๆ มีเพียงพอกับความต้องการ โดยได้รับสิทธิพิเศษบางประการเหนือคู่แข่งรายอื่น ๆ ความสามารถในการเข้าถึงตลาดของสินค้า การได้รับความคุ้มครองจากรัฐบาล เป็นต้น

1.2 ความได้เปรียบที่กิจการสาขาได้รับจากบริษัทแม่ ได้แก่ ความรู้ทางด้านการจัดการการบริหารและการตลาด การวิจัยและพัฒนา กิจการสาขามักได้รับประโยชน์ในเรื่องเหล่านี้จากบริษัท

แม้ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย หรือถ้าจำเป็นต้องเสียค่าใช้จ่ายก็จะเสียค่าใช้จ่ายที่ต่ำกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับกิจการอื่น ๆ ที่มีได้เป็นกิจการสาขา นอกจากนี้ การตั้งสาขาทำให้เกิดการประหยัดแก่งค์กรในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการผลิต ด้านการซื้อวัตถุดิบ ด้านการจัดหาเงินทุนและเงินหมุนเวียนในกิจการด้านการตลาด เป็นต้น

1.3 ความได้เปรียบที่เกิดจากการกระจายการผลิตไปยังประเทศต่าง ๆ การที่กิจการจะเกิดกระจายการผลิตไปยังประเทศต่าง ๆ นั้นจะเป็นการทำให้กิจการมีความได้เปรียบต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นเพิ่มขึ้นอีก และทำให้กิจการได้รับความรู้หรือข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการตลาด การจัดหาวัตถุดิบได้ดีกว่ากรณีที่องค์กรธุรกิจทำการผลิตในประเทศของตนเท่านั้นการกระจายการผลิตไปยังประเทศต่าง ๆ ยังมีผลทำให้กิจการสามารถหาประโยชน์ได้จากปัจจัยการผลิตหรือสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของประเทศนั้น ๆ และทำให้สามารถกระจายการเสี่ยงภัยด้วย

2. ความได้เปรียบในการทำให้เป็นประโยชน์แก่งค์กรด้วยตนเอง (Internationalization Incentive Advantages) เมื่อองค์กรธุรกิจมีความได้เปรียบประการต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว ประโยชน์ที่องค์กรธุรกิจได้รับจะมากขึ้นก็ต่อเมื่อกิจการสามารถนำความได้เปรียบต่าง ๆ ที่ตนมีอยู่ใช้ให้เกิดประโยชน์เองแทนที่จะขายหรือให้เช่าความได้เปรียบนั้นให้แก่กิจการภายนอก นั่นคือ องค์กรธุรกิจจะต้องได้รับประโยชน์จากความได้เปรียบของตนเอง โดยการขยายการประกอบการของตนเองไปในต่างประเทศ แทนที่จะแสวงหาประโยชน์จากภายนอกกิจการ โดยการขายหรือการทำสัญญาให้เช่าแก่งค์กรธุรกิจอื่น ๆ การแสวงหาประโยชน์จากความได้เปรียบโดยการขยายกิจการออกไปในต่างประเทศนั้น ทำให้องค์กรธุรกิจได้รับผลประโยชน์บางประการ เช่น ต้นทุนที่เกี่ยวกับการตลาดอาจจะลดลงได้บ้าง สามารถที่จะหลีกเลี่ยงมาตรการเข้าแทรกแซงของรัฐบาลโดยการตั้งกำแพงภาษีหรือการกำหนดโควตา เป็นต้น

3. ความได้เปรียบที่เกิดจากแหล่งที่ตั้ง (Location-Specific Advantages) เมื่อองค์กรธุรกิจมีความได้เปรียบ 2 ประการแล้วองค์กรธุรกิจจะต้องสามารถทำกำไรได้โดยการใช้ประโยชน์จากความได้เปรียบของตนร่วมกับปัจจัยการผลิตบางอย่างที่มีอยู่ภายนอกประเทศจึงทำให้องค์กรธุรกิจตัดสินใจไปลงทุนต่างประเทศความได้เปรียบจากแหล่งที่ตั้งจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับแหล่งทรัพยากร คุณภาพของทรัพยากรและราคาของทรัพยากรของประเทศนั้น ค่าใช้จ่ายในการขนส่งและการสื่อสาร ขนาดของการเข้าแทรกแซงของรัฐบาลในการผลิต การควบคุมการนำเข้า ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ประเทศนั้นมีอยู่ ความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี เป็นต้น การที่นักลงทุนจะเลือกทำการลงทุนโดยตรงในประเทศใดประเทศหนึ่ง

มูลเหตุหรือปัจจัยจูงใจที่สำคัญนั้นเกิดขึ้นจากการที่ประเทศผู้รับทุนนั้นมีความได้เปรียบในแหล่งที่ตั้งในด้านการมีปัจจัยเฉพาะบางประการที่นักลงทุนมีความต้องการอยู่มากกว่าในประเทศของตนเอง โดยปัจจัยนี้สามารถทำให้ต้นทุนการผลิตของนักลงทุนต่ำกว่าการลงทุนในประเทศของตนเองได้ ซึ่งจะมากหรือน้อยนั้นขึ้นอยู่กับแหล่งของทรัพยากรทั้งที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติและที่ต้องจัดเตรียมไว้โดยประเทศผู้รับการลงทุน ได้แก่

3.1 ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐบาล การดำเนินนโยบายของรัฐบาลย่อมมีผลกระทบต่อการเข้ามาของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศโดยตรง เช่น นโยบายกีดกันทางการค้าทั้งในรูปของการใช้ภาษีอากรหรือไม่ใช้ภาษีอากร จะทำให้ผู้ผลิตในต่างประเทศสามารถส่งออกสินค้ามายังประเทศนั้น ๆ ได้ลดลง ดังนั้นเพื่อรักษาส່วนแบ่งทางการตลาดของตนเองไว้ ธุรกิจจึงต้องหันมาใช้ในการลงทุนตั้งโรงงานผลิตในประเทศนั้น โดยตรงหรือรัฐบาลที่มีการวางนโยบายเพื่อส่งเสริมให้มีการลงทุนจากต่างประเทศในประเทศของตน โดยถ้ามีการให้สิทธิประโยชน์และความช่วยเหลือตลอดจนให้ความคุ้มครองในด้านต่าง ๆ แล้วก็เป็นปัจจัยที่ดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศได้เพราะจะช่วยอำนวยความสะดวกรวมทั้งช่วยลดต้นทุนในด้านต่าง ๆ นอกจากนี้บรรยากาศทางการเมืองก็มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนได้เนื่องจากประเทศที่มีรัฐบาลที่มีเสถียรภาพจะทำให้การบริหารงานและนโยบายมีความต่อเนื่อง นักลงทุนก็จะสามารถคาดการณ์ถึงเหตุการณ์ในอนาคตได้ อันจะช่วยให้อลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น ได้ประการหนึ่งและบริษัทต่างประเทศหันมาให้ความสนใจมาทำการลงทุนโดยตรงในประเทศนั้นมากยิ่งขึ้น

3.2 ปัจจัยความมีเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและอัตราแลกเปลี่ยน การตัดสินใจที่จะทำการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของธุรกิจต่าง ๆ จะพิจารณาจากความมั่นคงของระบบเศรษฐกิจ เช่น อัตราเงินเฟ้อ อัตราการว่างงาน รายได้ประชาชาติ และอื่น ๆ รวมทั้งความมีเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยนที่เหมาะสม ทั้งนี้ เพราะความไม่มีเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยนอาจจะส่งผลกระทบทำให้ธุรกิจต้องประสบกับการขาดทุน หรือได้กำไรที่น้อยกว่าที่คาดการณ์เอาไว้ได้ หรืออาจจะทำให้มูลค่าของทรัพย์สินที่ลงทุนนั้นมีมูลค่าที่ลดลงด้วย

3.3 ปัจจัยด้านทรัพยากรและแรงงาน ประเทศที่มีทรัพยากรมาก มักจะดึงดูดเหล่านักลงทุนจากต่างชาติให้เข้าไปทำการลงทุนเพื่อแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรเหล่านั้น เช่น แร่ธาตุน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ประเทศผู้เป็นเจ้าของทรัพยากรที่ไม่มีความรู้หรือแหล่งเงินทุนที่เพียงพอในการใช้ประโยชน์ได้เอง ก็จำเป็นที่จะต้องเปิดโอกาสให้ชาวต่างชาติ เข้ามามีส่วนในการลงทุน โดยตรงหรือประเทศที่มีแรงงานที่อุดมสมบูรณ์และราคาถูกก็จะเป็นสาเหตุหนึ่งที่จะชักนำให้เกิดการลงทุนทำการผลิตในประเทศนั้น ๆ โดยเฉพาะในสินค้าที่ใช้แรงงานเข้มข้น

3.4 ปัจจัยทางด้านแหล่งตลาดและอำนาจซื้อ ประเทศที่นักลงทุนจากต่างประเทศที่ให้ความสนใจเข้ามาทำการลงทุนคือประเทศที่ประชากรที่มีอำนาจในการซื้อและมีความต้องการสินค้า นั้น ๆ เป็นจำนวนมาก ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากหลายปัจจัยได้แก่ ปริมาณประชากร รายได้ ประชาชาติ รายได้ต่อหัว รสนิยมในตัวสินค้า ความรู้สึกชาตินิยม พฤติกรรมจับจ่ายใช้สอย เหล่านี้เป็นต้น

ในทัศนะของคณินงการที่องค์กรธุรกิจจะตัดสินใจลงทุนโดยตรงในต่างประเทศหรือไม่ตัดสินใจทำการลงทุน ณ ที่ใดนั้นขึ้นอยู่กับความได้เปรียบทั้ง 3 ประการ ถ้าองค์กรธุรกิจมีความได้เปรียบในการเป็นเจ้าของสินทรัพย์พิเศษบางอย่างมากเป็นการกระตุ้นให้องค์กรธุรกิจให้ใช้ความได้เปรียบให้เป็นประโยชน์ด้วยตนเองมากขึ้นตามและถ้าการผลิตในต่างประเทศมีผลทำให้เกิดการประหยัดต่อขนาดทางการผลิตและทางการตลาดมากขึ้นแล้ว องค์กรธุรกิจนั้นก็ตัดสินใจทำการลงทุนในต่างประเทศเอาความได้เปรียบที่องค์กรธุรกิจเป็นเจ้าของความได้เปรียบที่เกิดจากการใช้ประโยชน์ด้วยตนเอง แต่ถ้าองค์กรธุรกิจมีความได้เปรียบเพียงประการเดียว องค์กรธุรกิจจะเลือกทางเลือกอื่น ๆ ในการสนองหรือการให้บริการแก่ตลาด เช่น การผลิตในประเทศและส่งออกไปยังต่างประเทศ การให้เช่าหรือขายสิทธิบัตร เป็นต้น

นอกจากนี้ทฤษฎีของคณินงการอธิบายว่าการลงทุน โดยตรงระหว่างประเทศขึ้นอยู่กับระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศนั้น ๆ โดยประเทศต่าง ๆ จะเริ่มจากการมีระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ต่ำ การลงทุนภายในประเทศนั้นมีน้อยอาจเป็นเพราะแรงงานไม่มีคุณภาพ สาธารณูปโภคไม่ดี ต่อมาเมื่อเศรษฐกิจเจริญเติบโตขึ้นจะทำให้มีการลงทุนในประเทศมากยิ่งขึ้น เมื่อมีการลงทุนในประเทศมากขึ้น หน่วยการผลิตต่างๆ มีการแข่งขันกันมากขึ้น ผลตอบแทนของการลงทุนภายในประเทศลดลง เพื่อหลีกเลี่ยงกับปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ นักลงทุนจะเริ่มออกไปทำการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ โดยอาจจะมีเหตุผลเพื่อหาแหล่งที่มีค่าจ้างแรงงานที่ต่ำเพื่อหลีกเลี่ยงกำแพงภาษีเพื่อรักษาระดับของกำไรของตนเองไว้ เป็นต้น ดังนั้นประเทศที่มีระดับการพัฒนาที่สูงกว่าย่อมจะออกไปทำการลงทุนในต่างประเทศก่อนประเทศที่มีระดับการพัฒนาที่ต่ำกว่า

สรุปได้ว่า ทฤษฎีการสังเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ เป็นทฤษฎีที่อธิบายเงื่อนไขหรือความได้เปรียบต่าง ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจทำการลงทุนเพื่อทำการผลิตในต่างประเทศขององค์กรธุรกิจต่าง ๆ ได้ สมบูรณ์กว่าทฤษฎีอื่นๆ และสามารถใช้อธิบายการลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศได้ทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นการลงทุนโดยตรงด้านทรัพยากรธรรมชาติ การผลิตสินค้าอุตสาหกรรมเพื่อแทนสินค้า นำเข้า การกระจายสินค้าและทางด้านบริการอื่น ๆ เช่น การธนาคารและประกันภัย เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นันทิ สุวจิจารย์ (2551) ศึกษาเรื่องการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน ซึ่งประกอบด้วยเนการาบรูไน คารุสชาลาม (บรูไน) ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สหพันธรัฐมาเลเซีย สหภาพพม่า สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม โดยทำการศึกษาปัจจัยในการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและทำการวิเคราะห์ SWOT โดยมีวัตถุประสงค์คือ เพื่อทำการศึกษาถึงภาวะการลงทุน โดยตรงจากต่างประเทศของกลุ่มประเทศอาเซียน และเพื่อศึกษาปัจจัยในการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เข้ามาในกลุ่มประเทศอาเซียนโดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิในช่วงปี พ.ศ. 2538-2549 ในการวิเคราะห์โดยประมาณค่าด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares : OLS) ด้วยโปรแกรม E-views และวิเคราะห์โดยวิธี SWOT

ผลการศึกษาพบว่า มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ(GDP)มีนัยสำคัญในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ในประเทศบรูไน กัมพูชา มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ส่วนประเทศอินโดนีเซียเป็นประเทศเดียวที่มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) มีนัยสำคัญในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ สำหรับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของกลุ่มอาเซียน (GDP_1) มีนัยสำคัญในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย สปป.ลาวและเวียดนาม ในส่วนของอัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GRGDP) ของประเทศอินโดนีเซีย) มีนัยสำคัญในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ อัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของกลุ่มอาเซียน ($GRGDP_1$) มีนัยสำคัญในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศบรูไน และมีนัยสำคัญในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศอินโดนีเซีย สปป.ลาว พม่า และเวียดนาม สำหรับระดับการเปิดประเทศที่ (OPEN) มีนัยสำคัญในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศไทย และมีนัยสำคัญในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ในประเทศพม่า ผลการศึกษาด้านการวิเคราะห์ SWOT พบว่า ประเทศในกลุ่มอาเซียนนั้นมีความหลากหลาย โดยที่ในแต่ละประเทศมีความเหลื่อมล้ำในด้านเทคโนโลยี ทักษะฝีมือแรงงาน ระบบคมนาคม สาธารณูปโภค และเสถียรภาพทางการเมือง ส่งผลให้การจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนไม่สัมฤทธิ์ผลเพราะฉะนั้นประเทศสมาชิกในอาเซียนควรดำเนินมาตรการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการค้าเสรีอาเซียน เพื่อดึงดูดปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

สนธิ รัตนสุรงค์ (2551) ศึกษาเรื่องผลกระทบจากการลงทุน โดยตรงจากต่างประเทศที่มีต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศอาเซียน โดยทำการศึกษาประเทศที่เป็นสมาชิกของอาเซียนทั้งหมด 8 ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา อินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม โดยแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบจำลองเชิงเส้นตรง (Linear Form) โดยมีวัตถุประสงค์ คือเพื่อศึกษาผลกระทบจากการลงทุน โดยตรงจากต่างประเทศที่มีต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศอาเซียน 8 ประเทศ โดยข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาใช้ข้อมูลทศวรรษรายปี ในช่วงปี พ.ศ. 2533 - 2549 รวมทั้งสิ้น 17 ปี ในการวิเคราะห์นั้นจะใช้เทคนิคการประมาณ Panel Data ด้วยวิธี Fixed Effect ในการประมาณแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า ในกรณีของประเทศกัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว และฟิลิปปินส์นั้น ตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้นที่แท้จริง ได้แก่ ตัวแปร การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง และมูลค่าการส่งออกที่แท้จริง โดยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน ส่วนประเทศมาเลเซีย ไทยและเวียดนาม ตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้นที่แท้จริง ได้แก่ ตัวแปรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่แท้จริง การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง และมูลค่าการส่งออกที่แท้จริงโดยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน และประเทศสิงคโปร์ พบว่า ตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้นที่แท้จริง ได้แก่ ตัวแปรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่แท้จริง การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง และมูลค่าการส่งออกที่แท้จริง และการจ้างงานภายในประเทศ โดยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน

อภิญา ภูมิชัยศักดิ์ (2553) ศึกษาเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและการขยายตัวทางเศรษฐกิจ : กรณีศึกษาประเทศไทย โดยทำการศึกษาถึงบทบาทของการเปิดเสรีทางการค้า และระดับทุนมนุษย์ที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศที่ได้รับจากการลงทุน ซึ่งอาศัยสมการเติบโต (Growth Equation) ในการอธิบายความสัมพันธ์ ซึ่งครอบคลุมถึงผลที่เกิดร่วมกันระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเมื่อพิจารณาถึงการเปิดเสรีทางการค้า และระดับของทุนมนุษย์ โดยมีวัตถุประสงค์ คือ วิเคราะห์กรอบนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการเข้ามาลงทุนระหว่างประเทศของ ไทย วิเคราะห์แนวโน้มและรูปแบบของการลงทุน โดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย และทำการวิเคราะห์แนวโน้มและรูปแบบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไทย และทำการวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจมิติแบบอนุกรมเวลาเพื่อประเมินผลกระทบของการลงทุน โดยตรงจากต่างประเทศต่อ

การขยายตัวทางเศรษฐกิจของไทยและปัจจัยที่มีบทบาทกำหนดผลกระทบสุทธิที่ประเทศคาดว่าจะได้รับ และนำเสนอนโยบายที่ช่วยให้ประเทศที่รับเงินลงทุนสามารถเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากการลงทุนจากต่างประเทศอย่างเต็มที่และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยใช้ข้อมูลอนุกรมเวลาของประเทศไทยในช่วง ปี พ.ศ. 2513-2551 ในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์จะใช้แบบจำลองจากแบบจำลอง General-to-Specific (GSM)

ผลการศึกษาพบว่า ประโยชน์สุทธิของการลงทุน โดยตรงจากต่างประเทศนั้นขึ้นอยู่กับนโยบายการค้าที่ประเทศใช้ โดยการใช้นโยบายการเปิดเสรีนั้นช่วยให้ประเทศได้รับประโยชน์จากการลงทุนโดยตรงมากกว่าการใช้นโยบายเพื่อคุ้มครองผู้ผลิตในประเทศทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ส่วนทุนมนุษย์นั้นเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญที่กำหนดว่าประเทศที่ได้รับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศจะได้รับประโยชน์สุทธิหรือไม่ แต่ผลการวิเคราะห์ทางเศรษฐมิติปรากฏว่าบทบาทของทุนมนุษย์สามารถผ่านไปยังการขยายตัวทางเศรษฐกิจได้หลายช่องทาง โดยเฉพาะช่องทางแรงงานที่ให้ผลโดยรวมที่มากกว่า นโยบายการศึกษาได้ชี้ให้เห็นว่าการเปิดเสรีของการลงทุนเพื่อดึงดูดเงินลงทุนจากต่างประเทศเพียงอย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอที่จะทำให้ประเทศได้รับผลประโยชน์ แต่ต้องควบคู่ไปกับนโยบายการเปิดเสรีทางการค้าด้วย และการพัฒนาทุนมนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยทำให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยไม่ว่าผลที่เกิดขึ้นนั้นจะมาจากการลงทุนโดยตรงหรือทางด้านแรงงานก็ตาม

กนิษฐา ไทหศิริ (2556) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อกระทบต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน วัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ เพื่อศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เข้ามาในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษา ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และไทย ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา คือ อนุกรมเวลาภาคตัดขวาง (Panel Data) ซึ่งเป็นข้อมูลอนุกรมรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.2533-2553 โดยมี การทดสอบ Unit Root เพื่อทดสอบความมีเสถียรภาพของข้อมูล (Stationary) ทดสอบ Panel Cointegration ตามวิธีของ Predroni และ Kao เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของแบบจำลองว่ามีความสัมพันธ์คู่ขนานในระยะยาวหรือไม่ และคาดประมาณข้อมูลแบบ Panel ด้วยวิธี Panel Model คือ Fixed Effects Model และ Random Effects Model

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ได้แก่ ปัจจัยขนาดของตลาด ระดับการเปิดประเทศ และระดับการเปิดเสรีทางการเงิน โดยทั้งสามปัจจัยดังกล่าวมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการลงทุนโดยตรงจาก

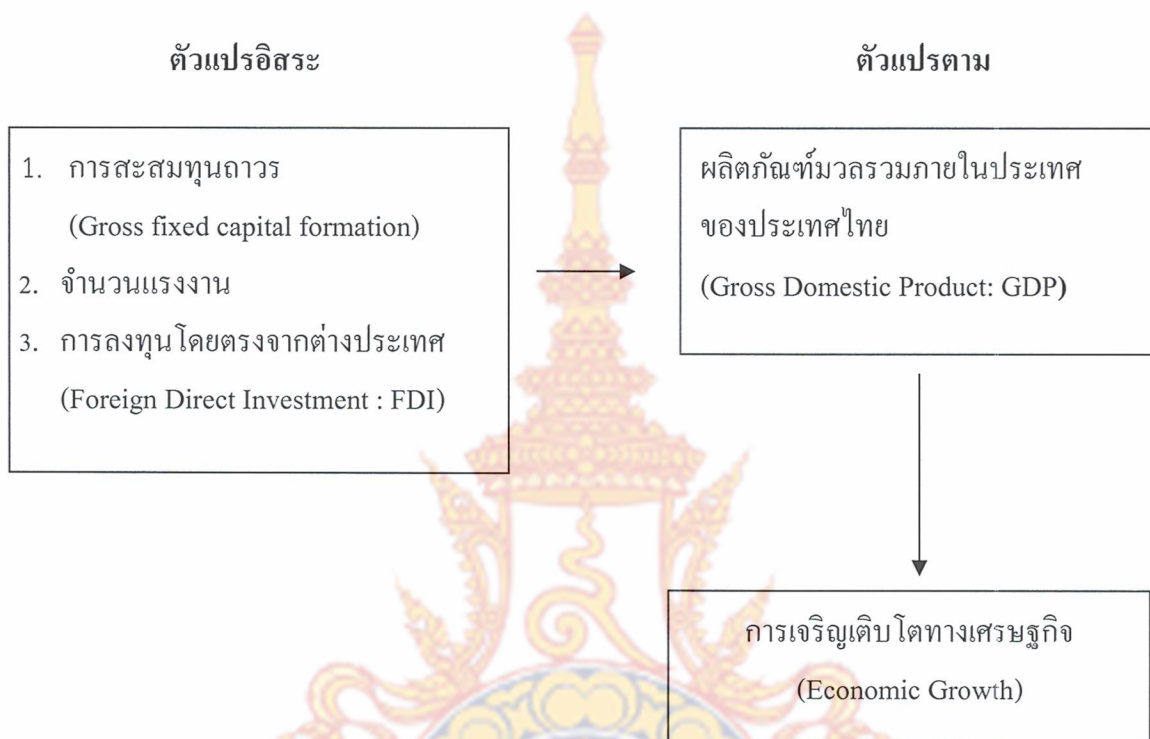
ต่างประเทศ ส่วนปัจจัยทางด้านต้นทุนด้านแรงงานเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ในขณะที่ปัจจัยทางด้านคุณภาพของแรงงานไม่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

Jansen (1995) ทำการศึกษาเรื่องผลกระทบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่มีผลต่อเศรษฐกิจมหภาค ซึ่งในการศึกษารั้งนี้ได้ใช้ข้อมูลในประเทศไทยเป็นกรณีศึกษา ผลกระทบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่มีต่อเศรษฐกิจมหภาคบนเศรษฐกิจของประเทศที่ไปลงทุนนั้นกระทบต่อความเจริญเติบโตและต่อบัญชีเดินสะพัดของดุลการชำระเงิน ผลของการกระทบนั้นไม่จำเป็นต้องเป็นไปในทิศทางเดียวกันเสมอไปแต่ในความเป็นจริงนั้นผลกระทบที่เกิดขึ้นนั้นก็มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกันได้อยู่บ่อยครั้ง ซึ่งไม่ว่าจะอย่างไรก็ตามการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศนั้นมีความแตกต่างไปจากอดีตอยู่มาก ซึ่งมักจะเน้นไปในลักษณะของการผลิตเพื่อการส่งออกเป็นอย่างมาก ดังนั้นการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศจึงมีความสัมพันธ์ต่อการส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจมหภาคเป็นอย่างมาก ในการศึกษารั้งนี้ตัวแปรทั้งหมดถูกวัดในราคาคงที่ ใช้ข้อมูลในการศึกษาในปี 1970-1991 รวมระยะเวลาในการศึกษารั้งนี้ 22 ปีโดยใช้แบบจำลอง Cointegration ในการวิเคราะห์ เพื่อทดสอบ Stationary ของการกำหนดตัวแปร

ผลการศึกษาพบว่า การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศนั้นมีต้นกำเนิดส่วนใหญ่มาจากประเทศญี่ปุ่น และแถบกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่ในอาเซียน (NICs) ฮองกง เกาหลี สิงคโปร์ และได้หวัน หลังจากปี 1985 Plaza Agreement ทำให้ค่าเงินและสกุลเงินมีการแข็งค่าขึ้นจนนำไปสู่การสูญเสียการแข่งขันเชิง Labor Intensive ในอุตสาหกรรมการส่งออก การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและการลงทุนใน Portfolio นั้นช่วยฟื้นฟูการลงทุนภาคเอกชน ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และการส่งออกที่ทำให้รายรับจากการส่งออกเพิ่มขึ้น แต่การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศก็นำไปสู่การเพิ่มขึ้นของอุปสงค์การนำเข้าด้วยซึ่งทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดเสื่อมลงและเกิดภาระหนี้สินจากการกู้ยืมเงินจากต่างประเทศ นอกจากนี้ในการศึกษารั้งนี้ยังพบว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการลงทุนภาคเอกชนของประเทศไทย และความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย แต่การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับดุลการชำระเงินของประเทศไทย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ส่วนนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิดต่างๆ ข้างต้น เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย โดยสรุปได้ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดการวิจัย “การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน”

แบบจำลองที่ใช้ในการวิจัย

$$GDP = \beta_1 + \beta_2 K + \beta_3 L + \beta_4 FDI + \varepsilon$$

โดยกำหนดให้ GDP คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศไทย (ล้านบาท)

K คือ การสะสมทุนถาวร (ล้านบาท)

L คือ จำนวนแรงงาน (พันคน)

FDI คือ การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (ล้านบาท)

ε คือ ค่าความคลาดเคลื่อน

โดยใช้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเป็นตัวแทนของความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

สมมติฐานในการวิจัย

1. การสะสมทุนถาวร (K) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)
2. จำนวนแรงงาน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)
3. การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Foreign Direct Investment in ASEAN Economic Community) ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพรวมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงกำหนดรายละเอียดขั้นตอนในการดำเนินงานวิจัยดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
2. วิเคราะห์ทฤษฎีและงานวิจัยเพื่อรวบรวมตัวแปรที่ส่งผลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ
3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. วิเคราะห์ข้อมูล โดยการใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) และการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) แบบอนุกรมเวลา (Time Series) เป็นรายไตรมาสและรายปีปฏิทิน ในช่วงเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึงปี พ.ศ. 2558 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่มีต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยการสร้างแบบจำลองทางเศรษฐมิติ และใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Eviews ในการประมาณค่า ซึ่งใช้การวิเคราะห์แบบจำลองด้วยวิธีการกำลังสองน้อยสุด (Ordinary Least Square : OLS)

แบบจำลองที่ใช้ในการวิจัย

$$GDP = \beta_1 + \beta_2 K + \beta_3 L + \beta_4 FDI + \varepsilon$$

โดยกำหนดให้ GDP คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศไทย (ล้านบาท)

K คือ การสะสมทุนถาวร (ล้านบาท)

L คือ จำนวนแรงงาน (พันคน)

FDI คือ การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (ล้านบาท)

ε คือ ค่าความคลาดเคลื่อน

การรวบรวมข้อมูล

1. การศึกษาภาพรวมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประกอบไปด้วย 10 ประเทศดังนี้ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย บรูไน ดารุสซาลาม ลาว พม่า กัมพูชา เวียดนาม ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549-2558 รวมระยะเวลา 10 ปี

2. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) แบบอนุกรมเวลา (Time Series) เป็นรายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ. 2549 ถึงไตรมาสที่ 4 ปี พ.ศ. 2558 รวมระยะเวลา 40 ไตรมาส

โดยข้อมูลที่ใช้ มีดังนี้ การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประกอบด้วย 10 ประเทศดังนี้ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย บรูไน คารูสชาลาม เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชา, ผลผลิตทั้งหมดรวมภายในประเทศ, การสะสมทุนถาวร, จำนวนแรงงาน

โดยรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานดังต่อไปนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
2. ธนาคารแห่งประเทศไทย
3. ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (Asian Development Bank : ADB)
4. Association for Southeast Asian Nations

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เพื่อศึกษาภาพรวมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยดูแนวโน้มของปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ไหลเข้ามาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยนำข้อมูลทศนิยมที่เก็บรวบรวม มาเรียบเรียงเพื่อ Plot กราฟ และอธิบายถึงแนวโน้มและอัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เกิดขึ้น

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยการสร้างแบบจำลองทางเศรษฐมิติ และใช้การวิเคราะห์แบบจำลองโดยวิธีการกำลังสองน้อยสุด (Ordinary Least Square : OLS) โดยขั้นตอนในการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1: การทดสอบปัญหาตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันสูง (Multicollinearity) โดยวิธี Variance Inflation Factors (VIF)

ขั้นตอนที่ 2: การทดสอบปัญหาความแปรปรวนของค่าคลาดเคลื่อนไม่คงที่ (Heteroskedasticity) โดยวิธี White Heteroscedasticity Test

ขั้นตอนที่ 3 : การทดสอบปัญหาการมีสหสัมพันธ์ในตัวเองของความคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) โดยดูจากค่าสถิติ Durbin-Watson

ขั้นตอนที่ 4: ประเมินค่าแบบจำลองด้วยวิธีการกำลังสองน้อยสุด (Ordinary Least Square : OLS) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Eviews

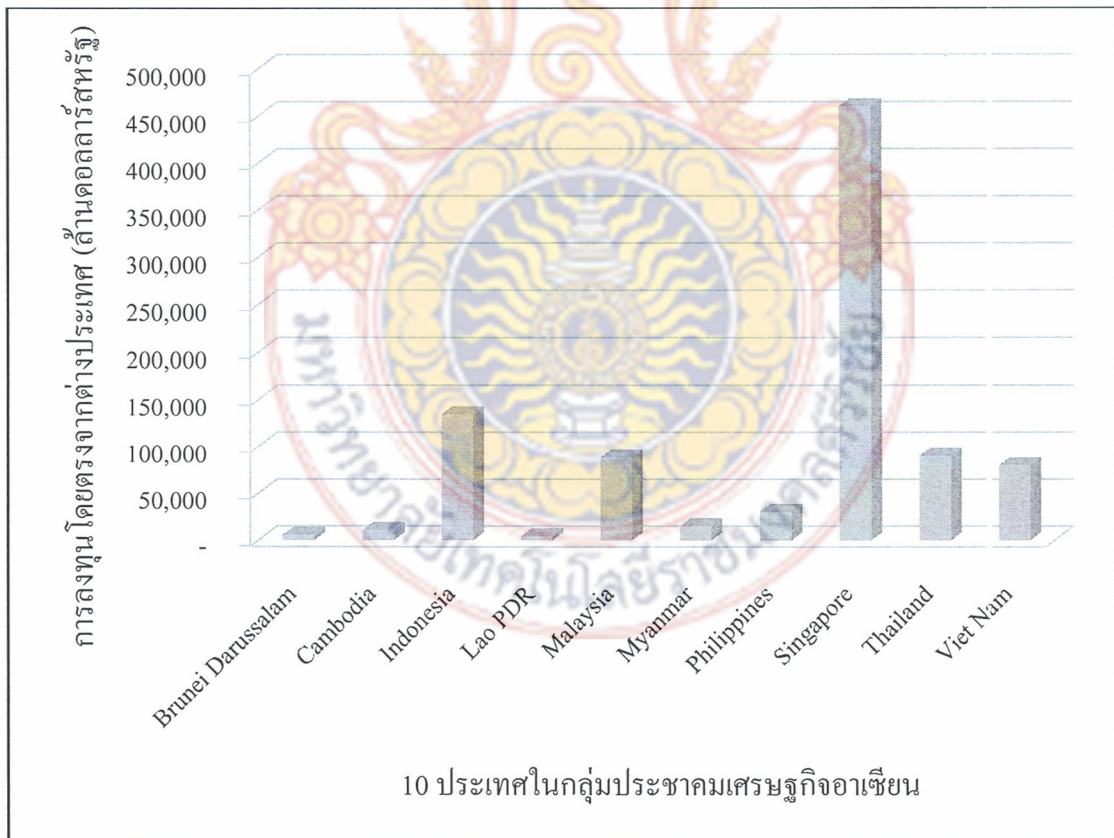
บทที่ 4

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เพื่อศึกษาภาพรวมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยดูแนวโน้มของปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ไหลเข้ามาในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

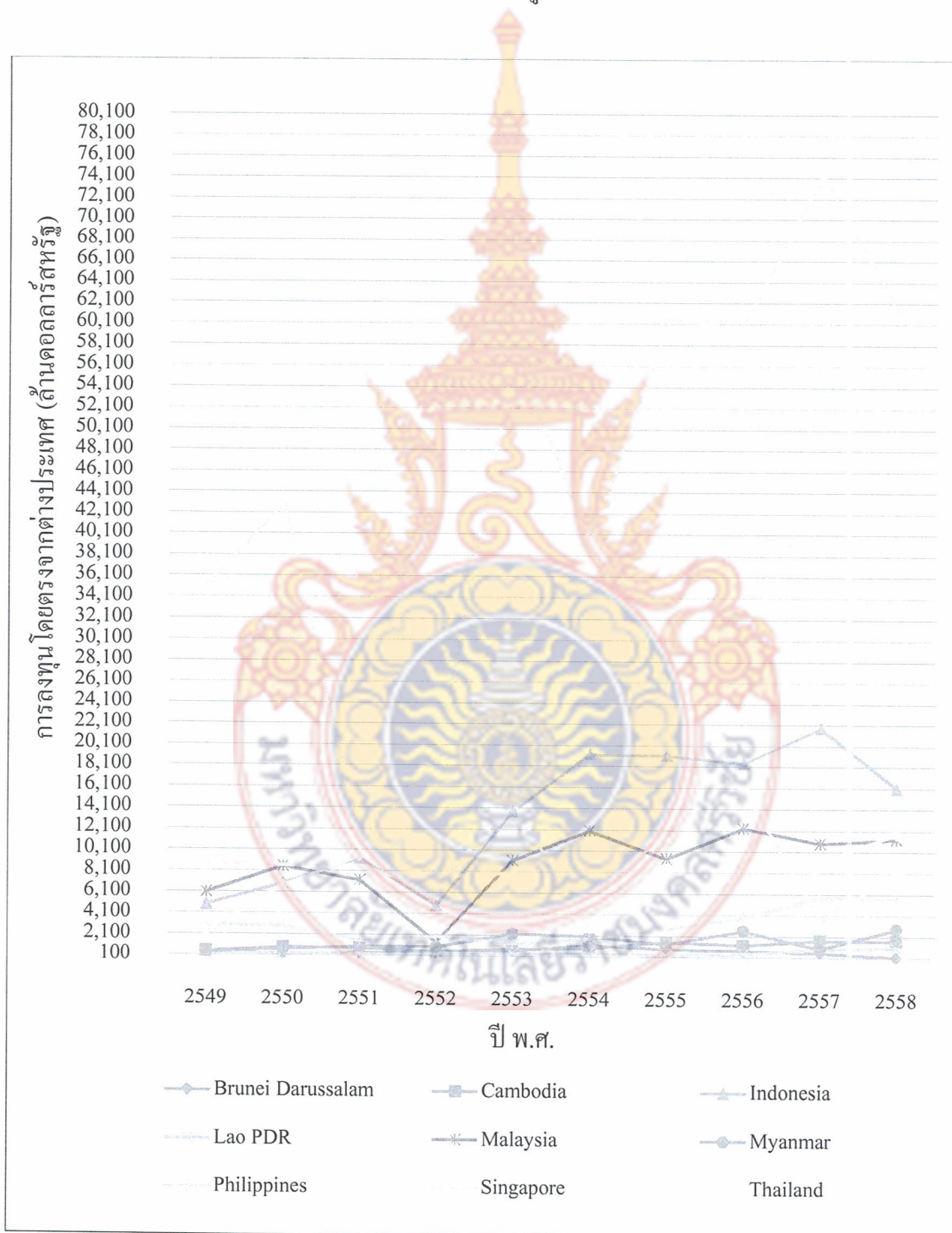
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยการวิเคราะห์แบบจำลองโดยวิธีการกำลังสองน้อยสุด (Ordinary Least Square : OLS)

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive statistics)

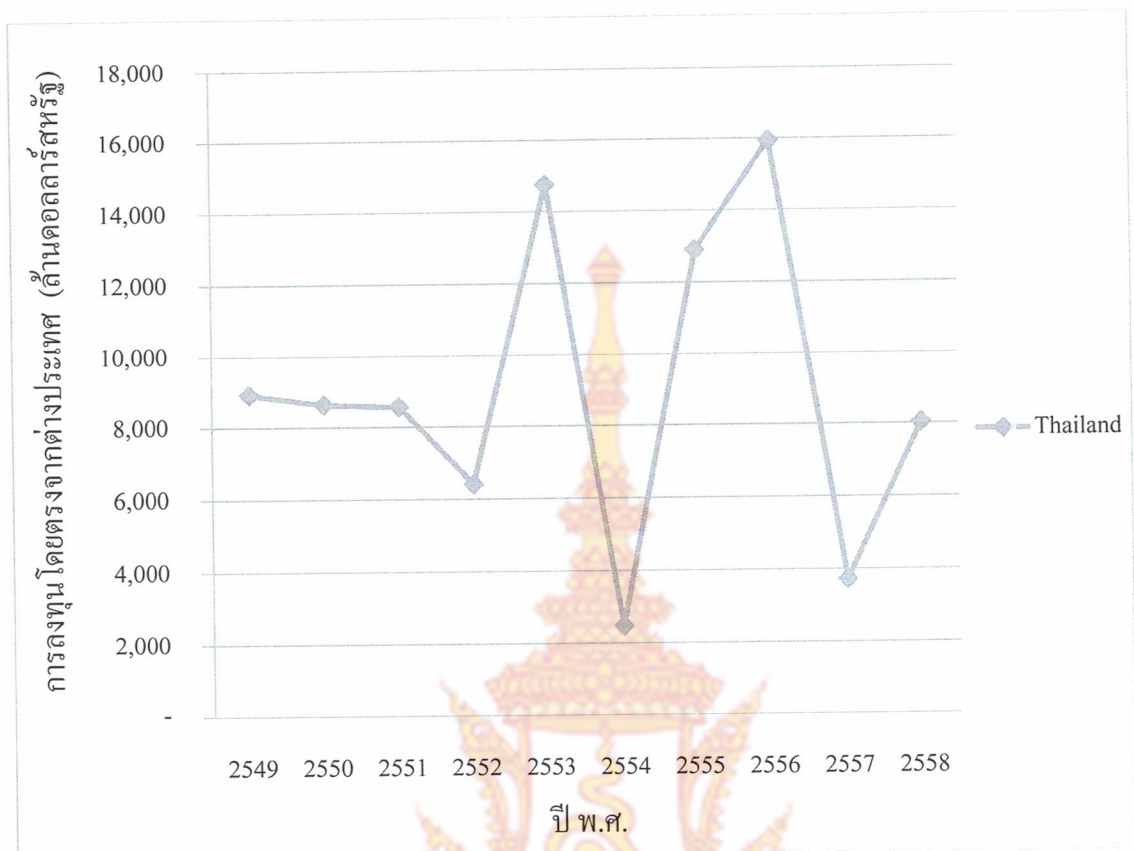

ภาพที่ 4 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศใน 10 ประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผลการศึกษาภาพรวมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบว่าในช่วงปี พ.ศ. 2549-2558 ประเทศสิงคโปร์มีเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้ามากที่สุดในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยดูได้จากภาพที่ 4 และปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เข้ามาในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยแสดงได้จากภาพที่ 5

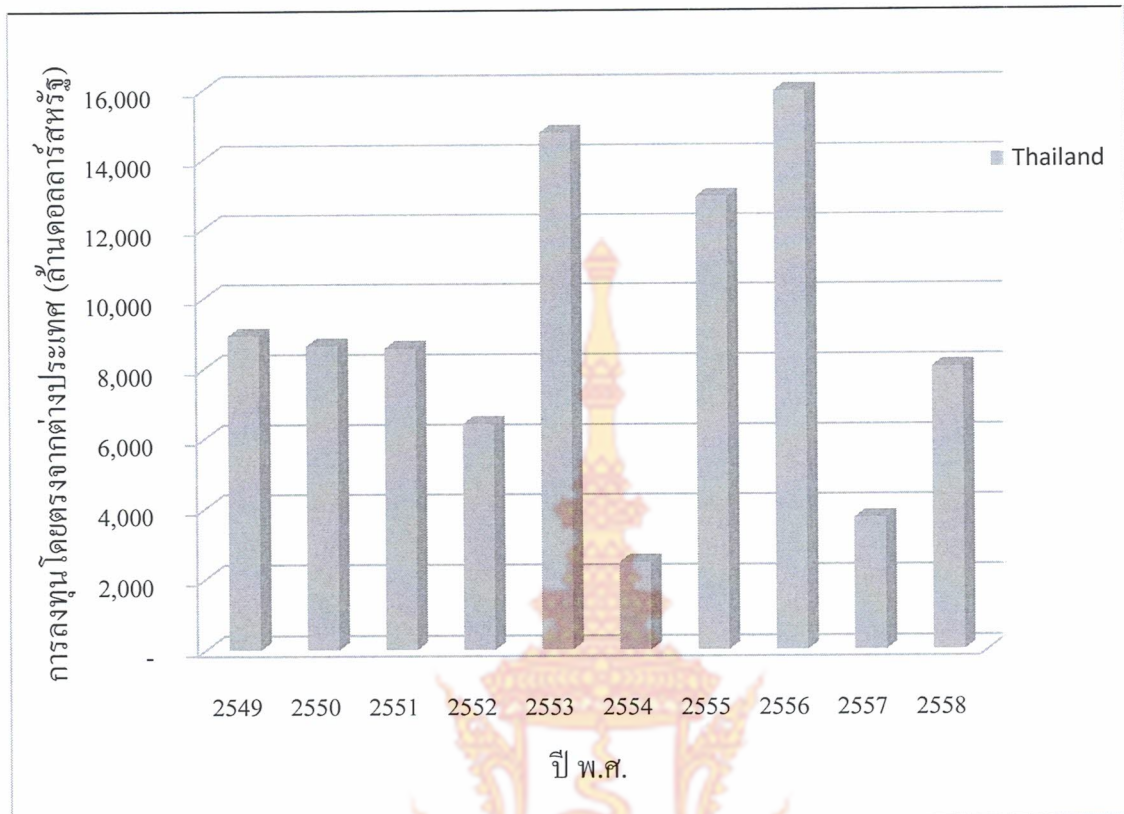

ภาพที่ 5 กราฟการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

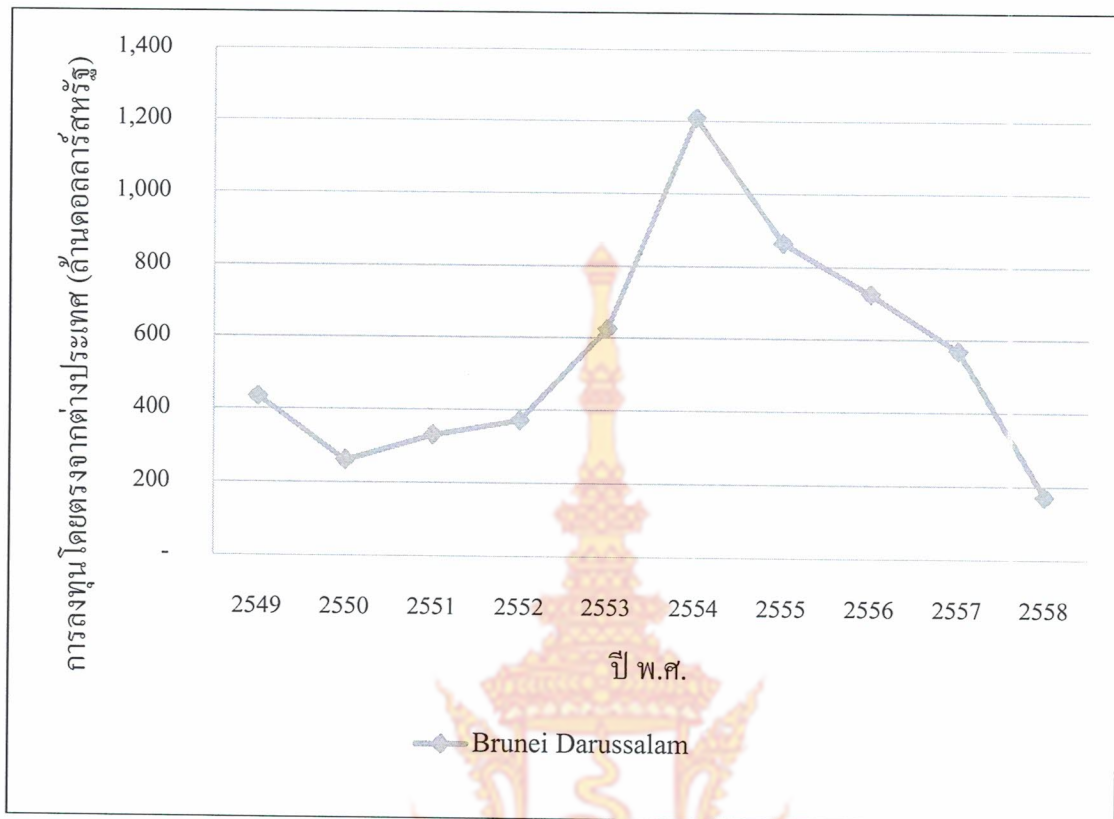
ภาพที่ 6 กราฟการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย

จากภาพที่ 6 และภาพที่ 7 แสดงให้เห็นว่าในช่วงปี พ.ศ. 2549 – 2558 พบว่า ในปีพ.ศ. 2556 มีปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้ามาในประเทศไทยสูงที่สุด และลดลงในช่วงปี พ.ศ. 2557 และเพิ่มขึ้นอีกครั้งในปี พ.ศ. 2558 และมีปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้ามาในประเทศไทยน้อยที่สุดในช่วงปี พ.ศ. 2554 และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ. 2555 และ ปีพ.ศ. 2556

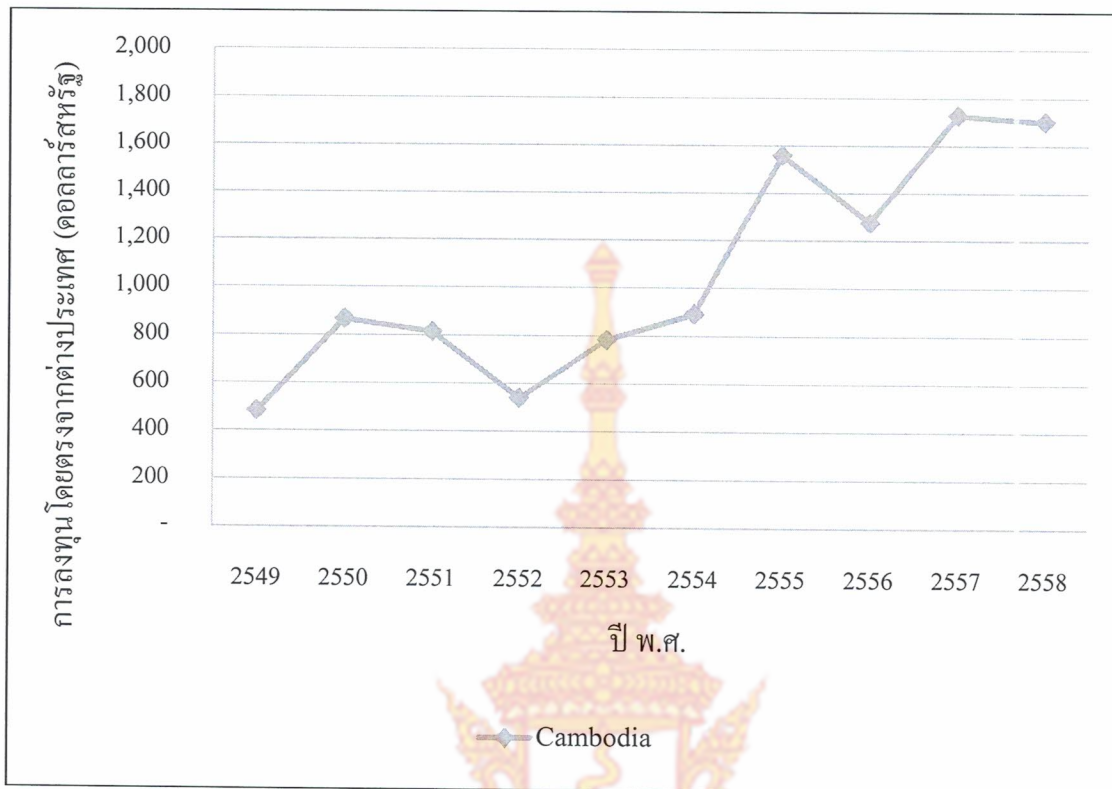
ภาพที่ 7 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย

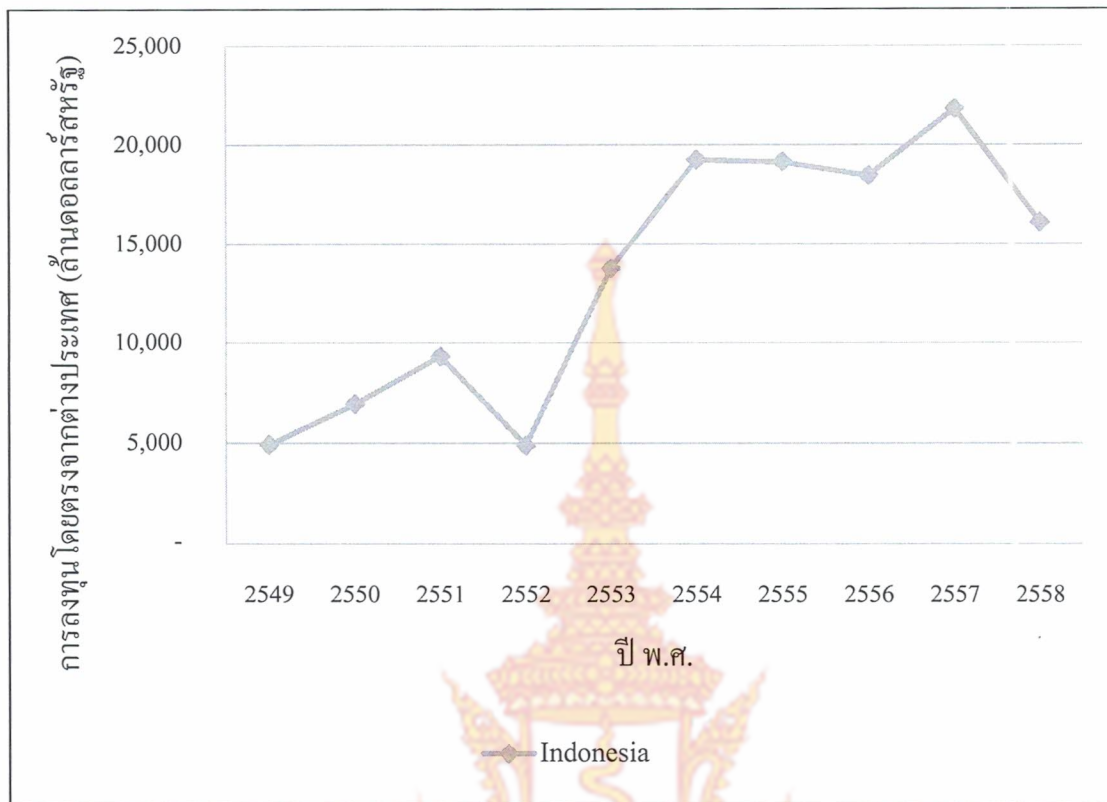
ภาพที่ 8 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศบรูไน

จากภาพที่ 8 แสดงให้เห็นว่าในช่วงปี พ.ศ. 2549 – 2558 พบว่า ในปีพ.ศ. 2554 มีปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้ามาในประเทศบรูไนในสูงที่สุด หลังจากนั้นลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555

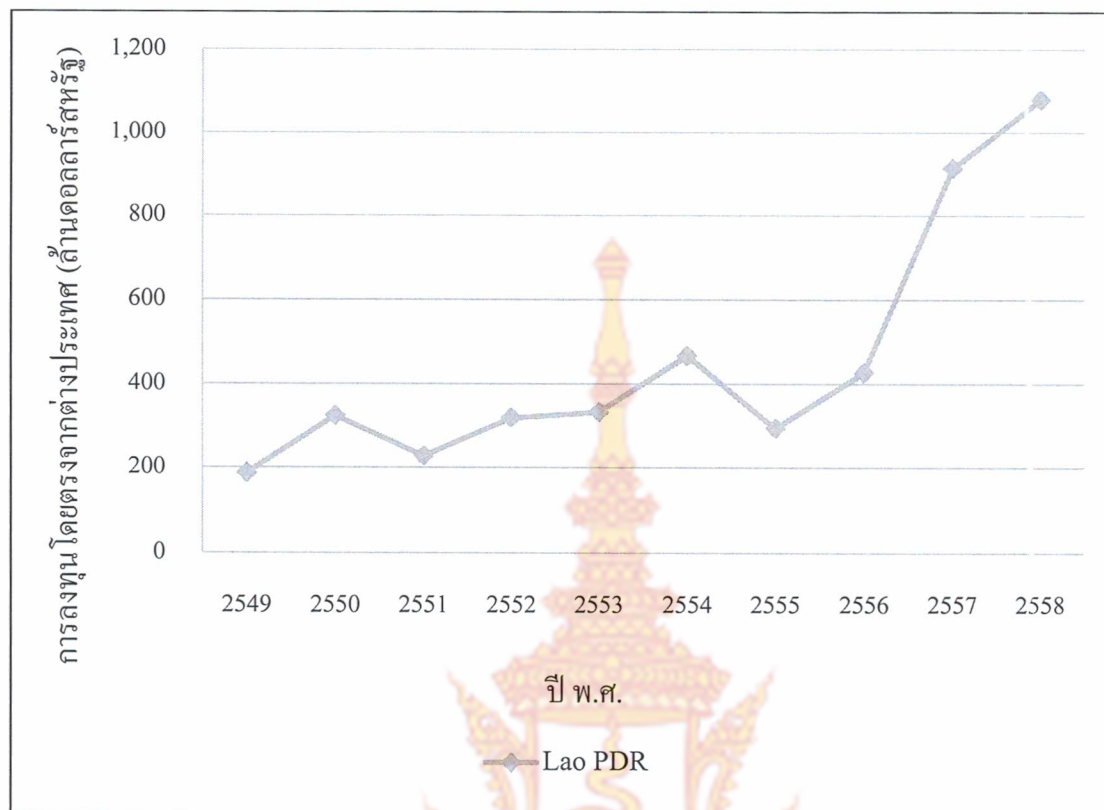
ภาพที่ 9 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศกัมพูชา

จากภาพที่ 9 แสดงให้เห็นว่าในช่วงปี พ.ศ. 2549 – 2558 ปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ไหลเข้ามาในประเทศกัมพูชาก่อนข้างมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

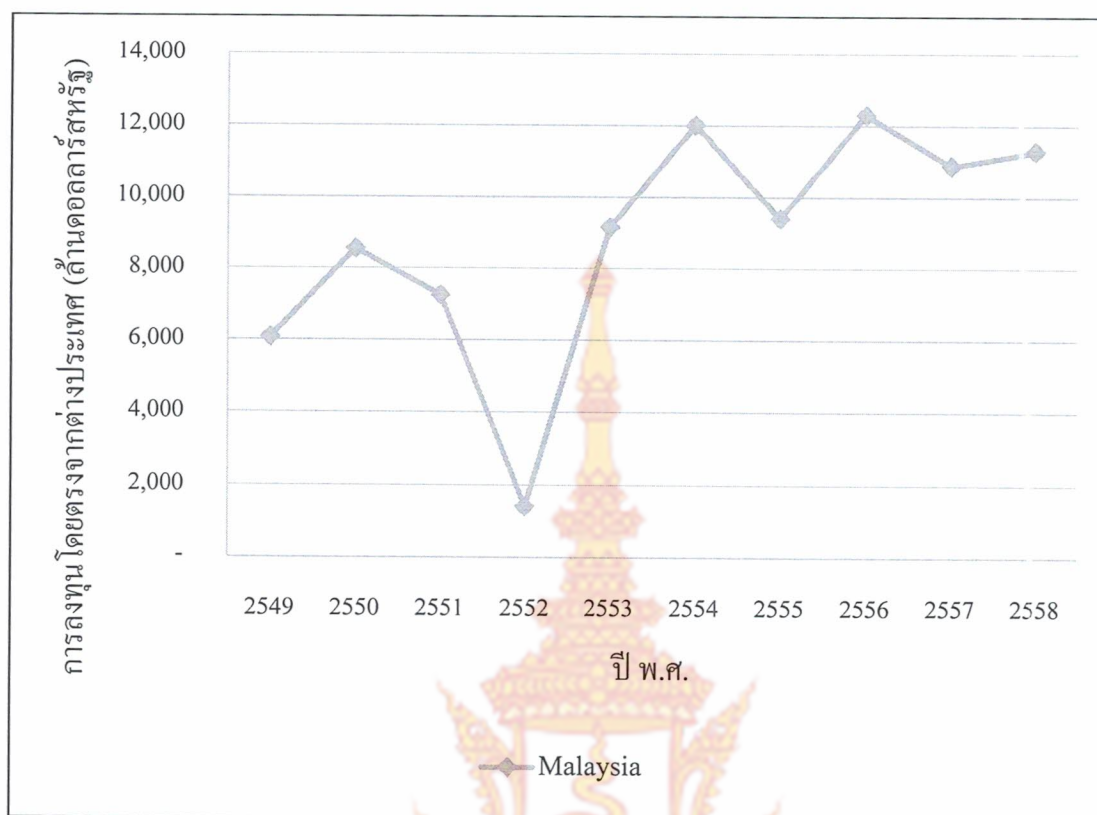
ภาพที่ 10 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศอินโดนีเซีย

จากภาพที่ 10 แสดงให้เห็นว่าในช่วงปี พ.ศ. 2549 – 2558 ปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ไหลเข้ามาในประเทศอินโดนีเซียค่อนข้างมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่มีปริมาณลดลงในปี พ.ศ. 2552 และ 2558 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

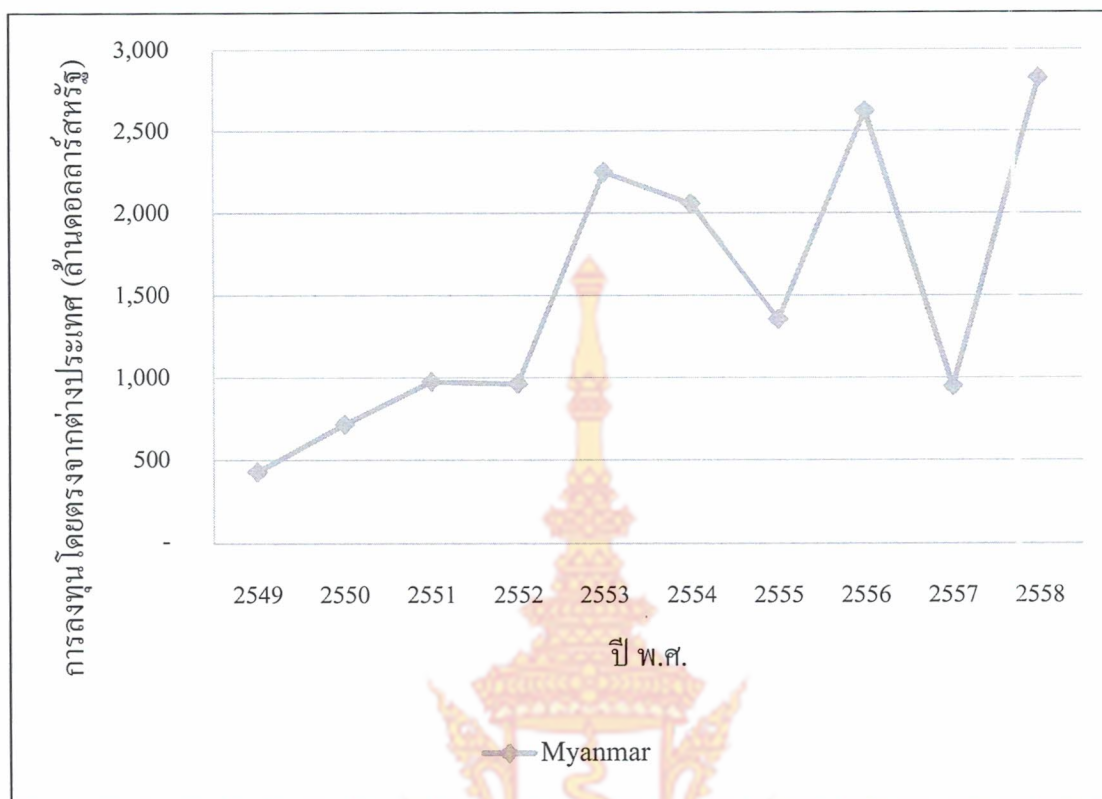
ภาพที่ 11 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศลาว

จากภาพที่ 11 แสดงให้เห็นว่าในช่วงปี พ.ศ. 2549 – 2558 ปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ไหลเข้ามาในประเทศลาวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 จนถึงปี พ.ศ. 2558

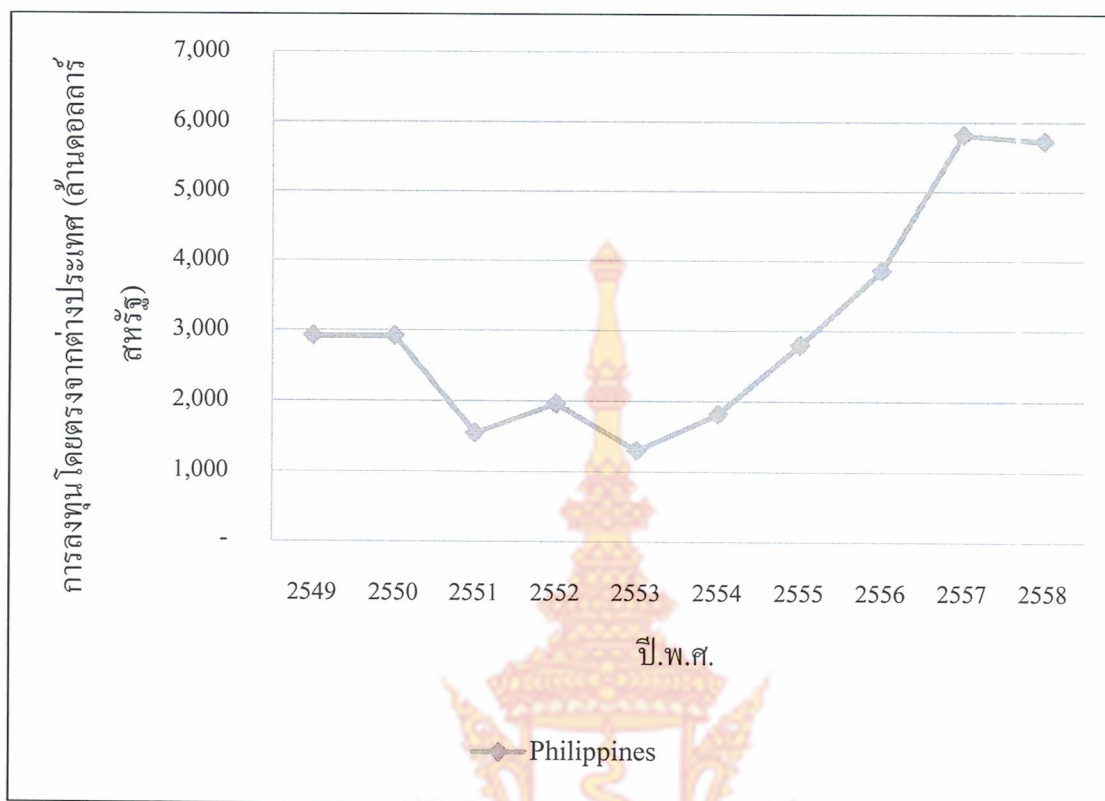
ภาพที่ 12 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศมาเลเซีย

จากภาพที่ 12 แสดงให้เห็นว่าในช่วงปี พ.ศ. 2549 – 2558 พบว่า ในปีพ.ศ. 2552 มีปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้ามาในประเทศมาเลเซียน้อยที่สุด และเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2553-2554

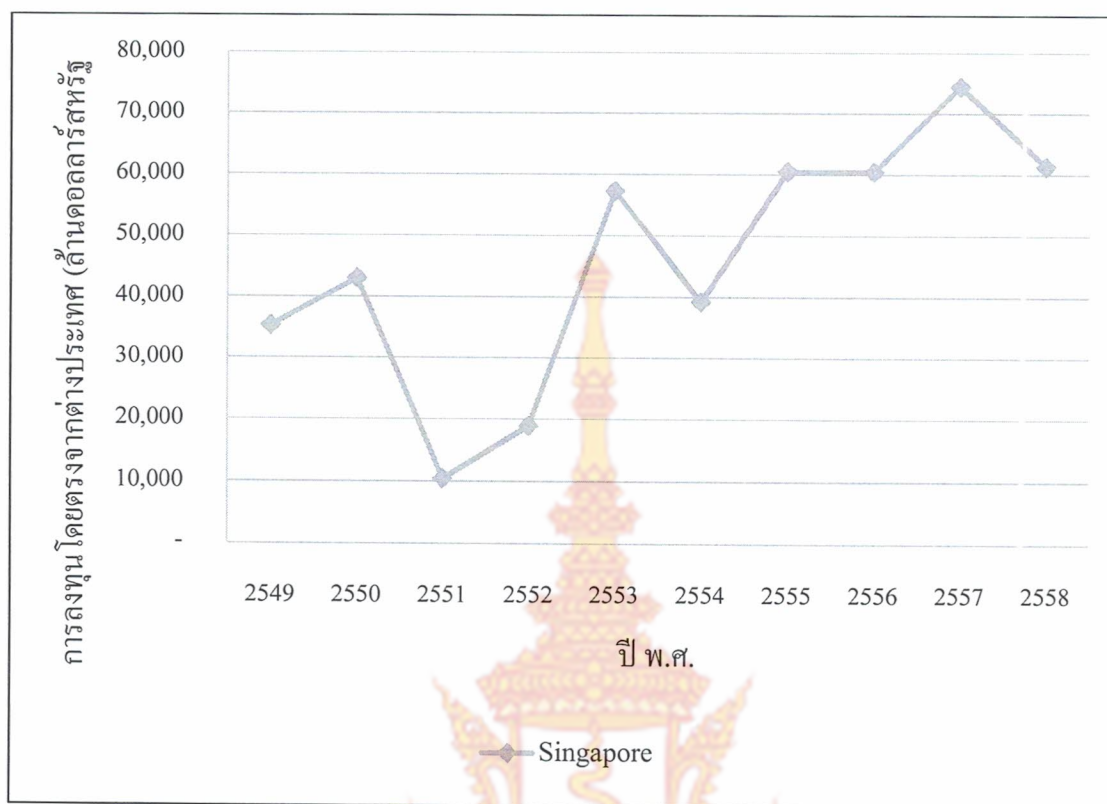
ภาพที่ 13 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย

จากภาพที่ 13 แสดงให้เห็นว่าในช่วงปี พ.ศ. 2549 – 2558 พบว่า ในปีพ.ศ. 2558 มีปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้ามาในประเทศไทยมากที่สุด

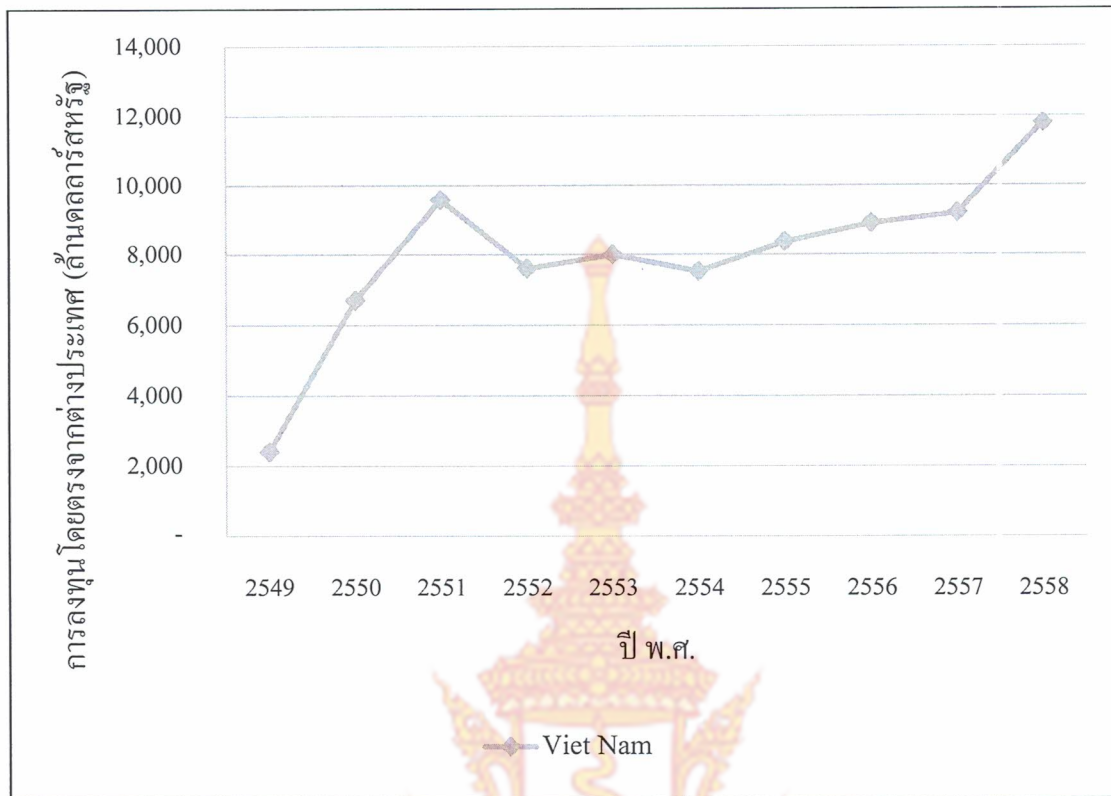
ภาพที่ 14 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศฟิลิปปินส์

จากภาพที่ 14 แสดงให้เห็นว่าในช่วงปี พ.ศ. 2549 – 2558 ปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ไหลเข้ามาในประเทศฟิลิปปินส์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 จนถึงปี พ.ศ. 2557

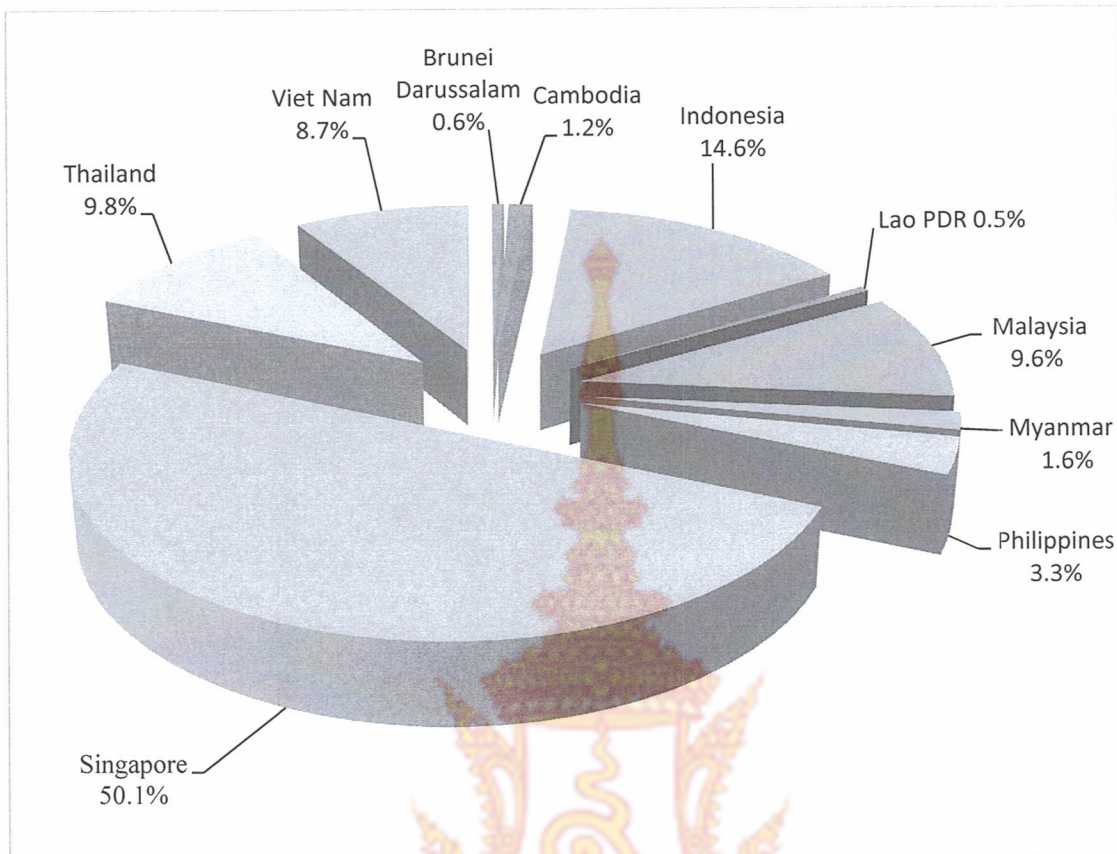
ภาพที่ 15 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศสิงคโปร์

จากภาพที่ 15 แสดงให้เห็นว่าในช่วงปี พ.ศ. 2549 – 2558 พบว่า ในปีพ.ศ. 2551 มีปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้ามาในประเทศสิงคโปร์น้อยที่สุด และเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2552-2553 แต่อย่างไรก็ตามประเทศสิงคโปร์เป็นประเทศที่มีเงินทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้ามาจากต่างประเทศสูงที่สุดในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

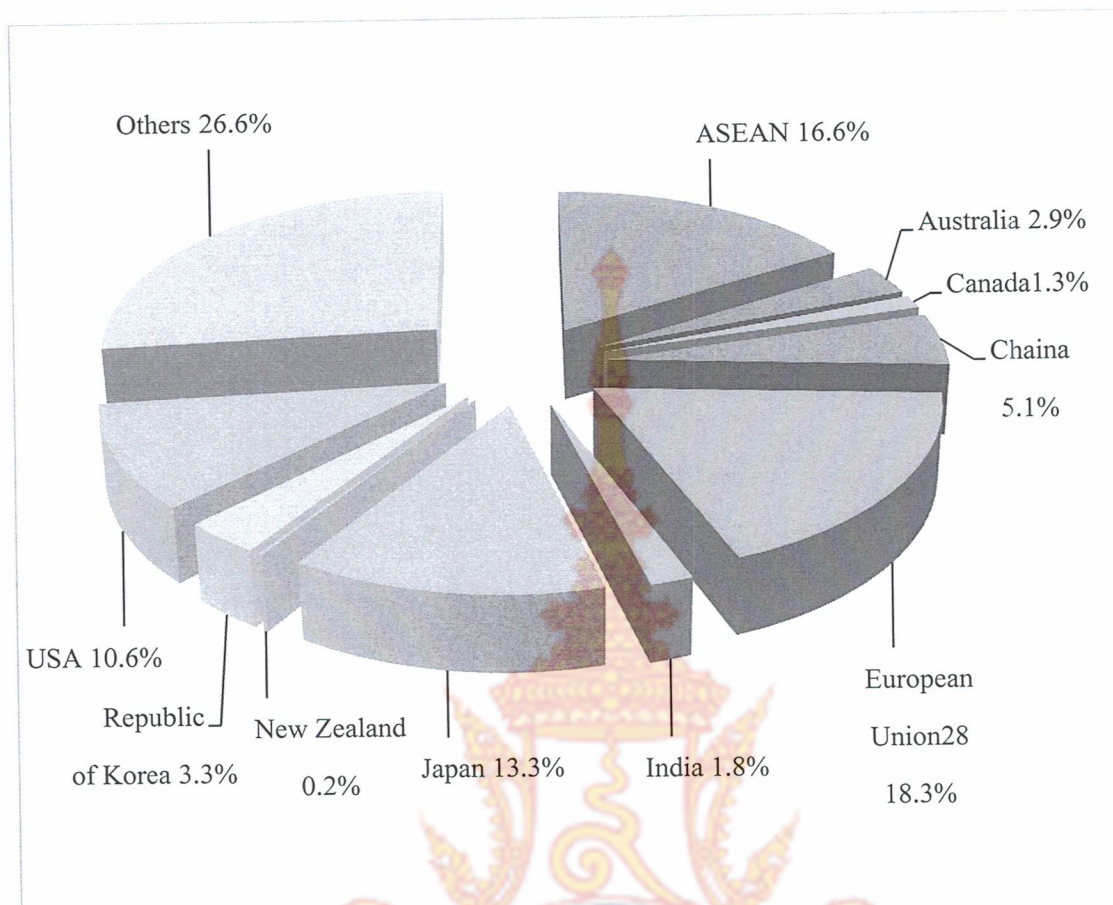
ภาพที่ 16 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทยเวียดนาม

จากภาพที่ 16 แสดงให้เห็นว่าในช่วงปี พ.ศ. 2549 – 2558 พบว่า ในปีพ.ศ. 2558 มีปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้ามาในประเทศไทยเวียดนามมากที่สุด และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554

ภาพที่ 17 สัดส่วนการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

จากภาพที่ 17 แสดงให้เห็นว่า 5 อันดับแรกในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่มีเงินทุนจากต่างประเทศไหลเข้ามากที่สุด ในช่วงปี พ.ศ. 2549-2558 คือ ประเทศสิงคโปร์ ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศไทย ประเทศมาเลเซีย ประเทศเวียดนาม ตามลำดับ โดยประเทศสิงคโปร์ มีส่วนแบ่งการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมากที่สุดในอาเซียน คิดเป็น 50.1% ของเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศทั้งหมดที่ไหลเข้ามาในประเทศสมาชิกอาเซียน รองลงมาคือ ประเทศอินโดนีเซีย คิดเป็น 14.6% , ประเทศไทย คิดเป็น 9.8% , ประเทศมาเลเซีย คิดเป็น 9.6% และเวียดนามคิดเป็น 8.7% เรียงตามลำดับ

จากภาพที่ 18 แหล่งที่มาของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

จากภาพที่ 18 แสดงให้เห็นว่าเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ไหลเข้ามาในประเทศไทยสมาชิกอาเซียนส่วนใหญ่มาจากสหภาพยุโรป (European Union: EU) คิดเป็น 18.3% ของเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศทั้งหมดที่ไหลเข้ามาในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน รองลงมาคือ ประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียนหรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations หรือ ASEAN) คิดเป็น 16.6% โดยประเทศ 5 อันดับแรกที่เข้ามาลงทุนโดยตรงในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คือ สหภาพยุโรป ประเทศในกลุ่มอาเซียน ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา จีน ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis)

การวิเคราะห์แบบจำลองโดยวิธีการกำลังสองน้อยสุด (Ordinary Least Square : OLS) โดยขั้นตอนในการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1: การทดสอบปัญหาตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันสูง (Multicollinearity) โดยวิธี Variance Inflation Factors (VIF)

ขั้นตอนที่ 2: การทดสอบปัญหาความแปรปรวนของค่าคลาดเคลื่อนไม่คงที่ (Heteroskedasticity) โดยวิธี White Heteroscedasticity Test

ขั้นตอนที่ 3: การทดสอบปัญหาการมีสหสัมพันธ์ในตัวเองของความคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) โดยดูจากค่าสถิติ Durbin-Watson

ขั้นตอนที่ 4: ประเมินค่าแบบจำลองด้วยวิธีการกำลังสองน้อยสุด (Ordinary Least Square : OLS) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Eviews

แบบจำลองที่ใช้ในการวิจัย

$$GDP = \beta_1 + \beta_2 K + \beta_3 L + \beta_4 FDI + \varepsilon$$

โดยกำหนดให้ GDP คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศไทย (ล้านบาท)

K คือ การสะสมทุนถาวร (ล้านบาท)

L คือ จำนวนแรงงาน (พันคน)

FDI คือ การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (ล้านบาท)

ε คือ ค่าความคลาดเคลื่อน

ขั้นตอนที่ 1: การทดสอบปัญหาตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันสูง (Multicollinearity) โดยวิธี Variance Inflation Factors

ปัญหา Multicollinearity คือ ปัญหาตัวแปรอิสระที่อยู่ในสมการถดถอย (Multiple regression) มีความสัมพันธ์ระหว่างกันสูง

เนื่องจากข้อสมมติพื้นฐานของการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ด้วยวิธีการ OLS คือ ตัวแปรอิสระแต่ละตัวในแบบจำลองต้องเป็นอิสระต่อกัน

ผลการทดสอบ พบว่าแบบจำลองสมการถดถอยเชิงเส้นตรงไม่เกิดปัญหา Multicollinearity เนื่องจากค่าสถิติ VIF ของตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวในแบบจำลอง (K, L ,FDI) มีค่าต่ำกว่า 5 แสดงว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวในแบบจำลองเป็นอิสระต่อกัน

ตารางที่ 1 ค่าสถิติ VIF ของการสะสมทุนถาวร (K)

Dependent Variable: K				
Method: Least Squares				
Sample: 2006Q1 2015Q4				
Included observations: 40				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-1757638.	444209.2	-3.956778	0.0003
L	65.24610	11.75111	5.552334	0.0000
FDI	0.005729	0.208211	0.027513	0.9782
R-squared	0.454783	Mean dependent var		703224.4
Adjusted R-squared	0.425312	S.D. dependent var		116917.0
S.E. of regression	88632.63	Akaike info criterion		25.69443
Sum squared resid	2.91E+11	Schwarz criterion		25.82109
Log likelihood	-510.8885	Hannan-Quinn criter.		25.74022
F-statistic	15.43147	Durbin-Watson stat		0.619166
Prob(F-statistic)	0.000013			

Value	
VIFK	1.834134

จากตารางที่ 1 ค่าสถิติ VIF ของการสะสมทุนถาวร (K) มีค่าเท่ากับ 1.834134

ตารางที่ 2 ค่าสถิติ VIF ของจำนวนแรงงาน (L)

Dependent Variable: L				
Method: Least Squares				
Sample: 2006Q1 2015Q4				
Included observations: 40				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	32841.71	911.4175	36.03366	0.0000
K	0.006966	0.001255	5.552334	0.0000
FDI	-0.000411	0.002150	-0.191165	0.8494
R-squared	0.455310	Mean dependent var		37710.15
Adjusted R-squared	0.425868	S.D. dependent var		1208.656
S.E. of regression	915.8173	Akaike info criterion		16.54955
Sum squared resid	31032686	Schwarz criterion		16.67622
Log likelihood	-327.9910	Hannan-Quinn criter.		16.59535
F-statistic	15.46429	Durbin-Watson stat		0.859812
Prob(F-statistic)	0.000013			

Value	
VIFL	1.835908

จากตารางที่ 2 ค่าสถิติ VIF ของจำนวนแรงงาน (L) มีค่าเท่ากับ 1.835908

ตารางที่ 3 ค่าสถิติ VIF ของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI)

Dependent Variable: FDI				
Method: Least Squares				
Sample: 2006Q1 2015Q4				
Included observations: 40				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	161551.4	417566.3	0.386888	0.7011
K	0.003571	0.129803	0.027513	0.9782
L	-2.400317	12.55627	-0.191165	0.8494
R-squared	0.001495	Mean dependent var		73546.46
Adjusted R-squared	-0.052478	S.D. dependent var		68214.73
S.E. of regression	69981.73	Akaike info criterion		25.22189
Sum squared resid	1.81E+11	Schwarz criterion		25.34856
Log likelihood	-501.4379	Hannan-Quinn criter.		25.26769
F-statistic	0.027702	Durbin-Watson stat		2.003121
Prob(F-statistic)	0.972699			

	Value
VIFFDI	1.001497

จากตารางที่ 3 ค่าสถิติ VIF ของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) มีค่าเท่ากับ 1.001497

ขั้นตอนที่ 2: การทดสอบปัญหา Heteroskedasticity โดยวิธี White Heteroscedasticity Test
 ปัญหา Heteroskedasticity คือ ปัญหาความแปรปรวนของตัวคลาดเคลื่อน (Error/Residuals) ที่ได้จากการประมาณค่าไม่คงที่

เนื่องจากข้อสมมติพื้นฐานของการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ด้วยวิธีการ OLS คือ ความแปรปรวนของค่าคลาดเคลื่อน (Error/Residuals) ที่ได้จากการประมาณค่ามีค่าคงที่

ผลการทดสอบ พบว่าไม่เกิดปัญหา Heteroskedasticity เนื่องจากค่า Probability ของ Obs*R-squared มีค่าเท่ากับ 0.3587 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่าไม่เกิดปัญหาความแปรปรวนของค่าคลาดเคลื่อนไม่คงที่ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยดูได้จากตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบปัญหา Heteroskedasticity

F-statistic	1.096231	Prob. F(9,30)	0.3947	
Obs*R-squared	9.899222	Prob. Chi-Square(9)	0.3587	
Scaled explained SS	6.115738	Prob. Chi-Square(9)	0.7283	
Dependent Variable: RESID^2				
Method: Least Squares				
Sample: 2006Q1 2015Q4				
Included observations: 40				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-6.97E+12	6.38E+12	-1.092428	0.2833
K	-6248404.	3586730.	-1.742089	0.0917
K^2	-0.439928	0.717361	-0.613259	0.5443
K*L	185.4709	110.8948	1.672494	0.1048
K*FDI	-2.170753	1.234003	-1.759114	0.0888
L	4.93E+08	3.88E+08	1.269898	0.2139
L^2	-8359.965	5970.104	-1.400305	0.1717
L*FDI	156.9357	150.9235	1.039836	0.3067
FDI	-4566524.	5400978.	-0.845500	0.4045

FDI ²	0.126377	0.571285	0.221215	0.8264
R-squared	0.247481	Mean dependent var	2.28E+10	
Adjusted R-squared	0.021725	S.D. dependent var	2.86E+10	
S.E. of regression	2.83E+10	Akaike info criterion	51.17998	
Sum squared resid	2.40E+22	Schwarz criterion	51.60220	
Log likelihood	-1013.600	Hannan-Quinn criter.	51.33264	
F-statistic	1.096231	Durbin-Watson stat	1.832754	
Prob(F-statistic)	0.394707			

ขั้นตอนที่ 3 : การทดสอบปัญหา Autocorrelation โดยการพิจารณาค่า Durbin-Watson (D.W.)

ปัญหา Autocorrelation คือ ปัญหาที่ค่าคลาดเคลื่อน(Error/Residuals) มีสหสัมพันธ์ระหว่างกันหรือค่าคลาดเคลื่อน(Error/Residuals) มีการกระจายที่ไม่เป็นอิสระแก่กัน

เนื่องจากข้อสมมติพื้นฐานของการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ด้วยวิธีการ OLS คือ ค่าคลาดเคลื่อนต้องไม่มีสหสัมพันธ์ระหว่างกัน

ผลการทดสอบ พบว่าเกิดปัญหา Autocorrelation แสดงว่า ค่าคลาดเคลื่อน(Error/Residuals) มีสหสัมพันธ์ระหว่างกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยดูได้จากตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบปัญหา Autocorrelation

Dependent Variable: GDP				
Method: Least Squares				
Sample: 2006Q1 2015Q4				
Included observations: 40				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-1484925.	952595.4	-1.558820	0.1278
K	3.197898	0.295527	10.82102	0.0000
L	52.77377	28.60101	1.845172	0.0733
FDI	0.226482	0.374288	0.605102	0.5489
R-squared	0.882462	Mean dependent var		2770679.
Adjusted R-squared	0.872667	S.D. dependent var		446499.4
S.E. of regression	159327.6	Akaike info criterion		26.88995
Sum squared resid	9.14E+11	Schwarz criterion		27.05884
Log likelihood	-533.7990	Hannan-Quinn criter.		26.95102
F-statistic	90.09466	Durbin-Watson stat		1.140084
Prob(F-statistic)	0.000000			

แก้ไขปัญหา Autocorrelation ด้วยวิธี The Cochrane-Orcutt Iterative Method และทดสอบปัญหา Autocorrelation ใหม่อีกครั้ง โดยการพิจารณาค่า Durbin-Watson (D.W.) พบว่าไม่เกิดปัญหา Autocorrelation แล้ว ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 แสดงว่าค่าคลาดเคลื่อน (Error/Residuals) ไม่มีสหสัมพันธ์ระหว่างกัน โดยดูได้จากตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการแก้ไขปัญหา Autocorrelation ด้วยวิธี The Cochrane-Orcutt Iterative Method

Dependent Variable: GDP				
Method: Least Squares				
Sample (adjusted): 2006Q2 2015Q4				
Included observations: 39 after adjustments				
Convergence achieved after 12 iterations				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	5312440.	1688611.	3.146041	0.0034
K	0.309217	0.377093	0.820002	0.4179
L	-43.27158	21.72473	-1.991812	0.0545
FDI	0.529270	0.166605	3.176799	0.0032
AR(1)	0.968879	0.036204	26.76150	0.0000
R-squared	0.956470	Mean dependent var		2787503.
Adjusted R-squared	0.951349	S.D. dependent var		439303.8
S.E. of regression	96897.50	Akaike info criterion		25.91990
Sum squared resid	3.19E+11	Schwarz criterion		26.13318
Log likelihood	-500.4381	Hannan-Quinn criter.		25.99643
F-statistic	186.7667	Durbin-Watson stat		2.217187
Prob(F-statistic)	0.000000			
Inverted AR Roots	.97			

ขั้นตอนที่ 4: ประมาณค่าแบบจำลองด้วยวิธีการกำลังสองน้อยสุด (Ordinary Least Square : OLS)

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยการวิเคราะห์แบบจำลองโดยวิธีการกำลังสองน้อยสุด (Ordinary Least Square : OLS) สามารถนำมาเขียนสมการความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศไทยได้ดังนี้

จากผลการประมาณการ พบว่าค่า R-squared (R^2) เท่ากับ 0.956470 ซึ่งหมายถึงตัวแปรอิสระทั้งหมดในแบบจำลองสามารถอธิบายตัวแปรตามได้ร้อยละ 95.64 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยดูได้จากตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ผลการประมาณการแบบจำลองโดยวิธีการกำลังสองน้อยสุด (Ordinary Least Square : OLS)

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	5312440.	1688611.	3.146041	0.0034
K	0.309217	0.377093	0.820002	0.4179
L	-43.27158	21.72473	-1.991812	0.0545
FDI	0.529270	0.166605	3.176799*	0.0032
R-squared	0.956470	Mean dependent var	2787503.	
Adjusted R-squared	0.951349	S.D. dependent var	439303.8	
S.E. of regression	96897.50	Akaike info criterion	25.91990	
Sum squared resid	3.19E+11	Schwarz criterion	26.13318	
Log likelihood	-500.4381	Hannan-Quinn criter.	25.99643	
F-statistic	186.7667	Durbin-Watson stat	2.217187	
Prob(F-statistic)	0.000000			

* The level of confidence at 95%

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยการวิเคราะห์แบบจำลองโดยวิธีการกำลังสองน้อยสุด (Ordinary Least Square : OLS) สามารถนำมาเขียนสมการความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศไทยได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{GDP} &= \beta_1 + \beta_2 K + \beta_3 L + \beta_4 \text{FDI} + \varepsilon \\ \text{GDP} &= 5312440 + 0.309217K - 43.27158L + 0.529270\text{FDI} \\ \text{t-Statistic} & \quad (3.146041) \quad (0.820002) \quad (-1.991812) \quad (3.176799) \\ R^2 &= 0.956470 \\ \text{Adjusted R-squared} &= 0.951349 \\ \text{D.W.} &= 2.217187 \\ \text{F-statistic} &= 186.7667 \\ \text{Prob(F-statistic)} &= 0.000000 \end{aligned}$$

1. การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยจากค่าสัมประสิทธิ์อธิบายได้ว่า เมื่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเปลี่ยนแปลงไป 1 ล้านบาท จะส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเปลี่ยนแปลงไป 0.529270 ล้านบาท ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ โดยตรงตามสมมติฐานการวิจัย

2. การสะสมทุนถาวรไม่มีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ โดยไม่ตรงตามสมมติฐานการวิจัย

3. จำนวนแรงงานไม่มีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ โดยไม่ตรงตามสมมติฐานการวิจัย

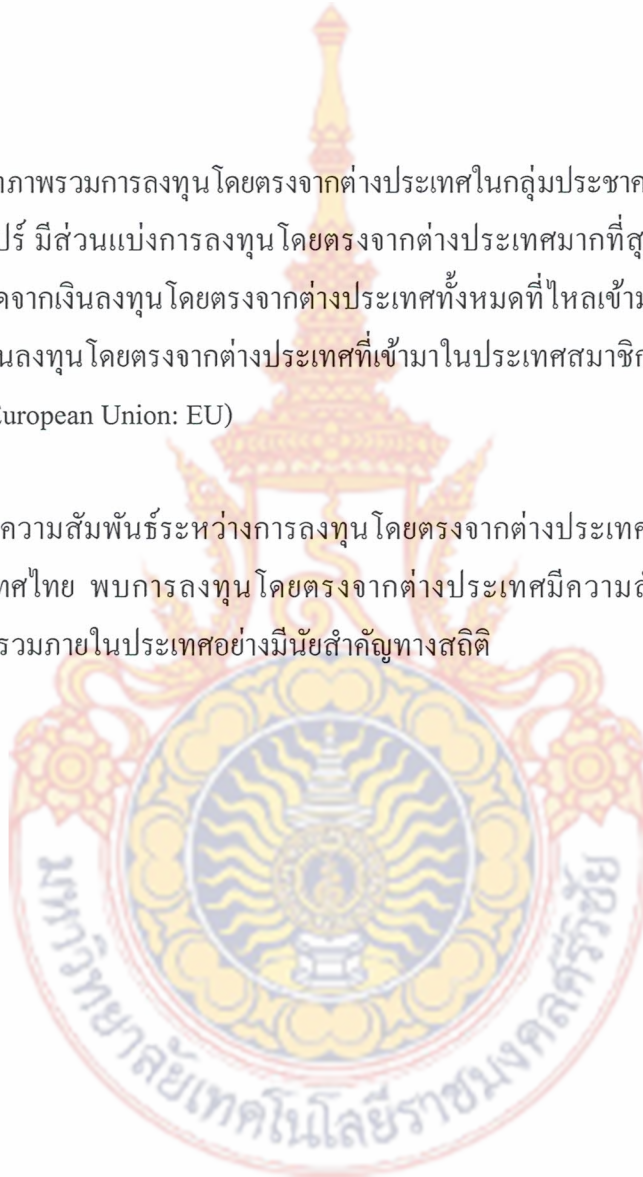
บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาภาพรวมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบว่า ประเทศสิงคโปร์ มีส่วนแบ่งการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมากที่สุดในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยคิดจากเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศทั้งหมดที่ไหลเข้ามาในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เข้ามาในประเทศสมาชิกอาเซียนส่วนใหญ่มาจากสหภาพยุโรป (European Union: EU)

2. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย พบการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาในครั้งนี้สามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ และข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในครั้งต่อไป โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า ลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ นั่นหมายความว่าหากการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเพิ่มขึ้น ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศจะเพิ่มขึ้นเช่นกัน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงไม่ควรละเลยในการให้ความสำคัญกับปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งต่อไป อาจพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ไหลเข้ามาในประเทศที่อยู่ในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศนั้น ๆ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างที่เกิดขึ้นในแต่ละประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

เอกสารอ้างอิง

- กนิษฐา ไทยศิริ. 2556. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกระตือรือร้นต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นันทิ สุวจีจรรย์. 2551. การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วันรัช มิ่งมณีนาคิน. 2555. หลักเศรษฐศาสตร์มหภาค: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- รัตนา สายคณิต. 2550. เศรษฐศาสตร์มหภาค. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ศนิธิ รัตน์สุรงค์. 2551. ผลกระทบจากการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่มีต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศอาเซียน. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- อภิญา ภูมิชัยศักดิ์. 2553. ความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและการขยายตัวทางเศรษฐกิจ : กรณีศึกษาประเทศไทย. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Abdul, W. (2004), Foreign Capital Inflow and Economic Growth of Developing Countries: A critical survey of Selected Empirical Study. Ph.d. Graduate School of International.
- Association of southeast asian nations (2015), <http://asean.org/resource/statistics/asean-statistics/>
- Bank of Thailand (2015), <https://www.bot.or.th/English/Statistics/Pages/default.aspx>
- Barro, R. J. (1991), "Economic Growth in a Cross Section of Countries." The Quarterly Journal of Economics 106: 407-443
- Enders, W. (2004), Applied Econometric Time Series. 2 ed. New York: John Wiley & Sons.
- Jansen K. 1995. The Macroeconomic Effects of Direct Foreign Investment: The Case of Thailand.

Lipsey, Richard G., Courant, Paul N., and Ragan, T.S. 2008. Economics: Addison-Wesley

Mankiw, Gregory N. 2010. Macroeconomics : Worth Publishing;

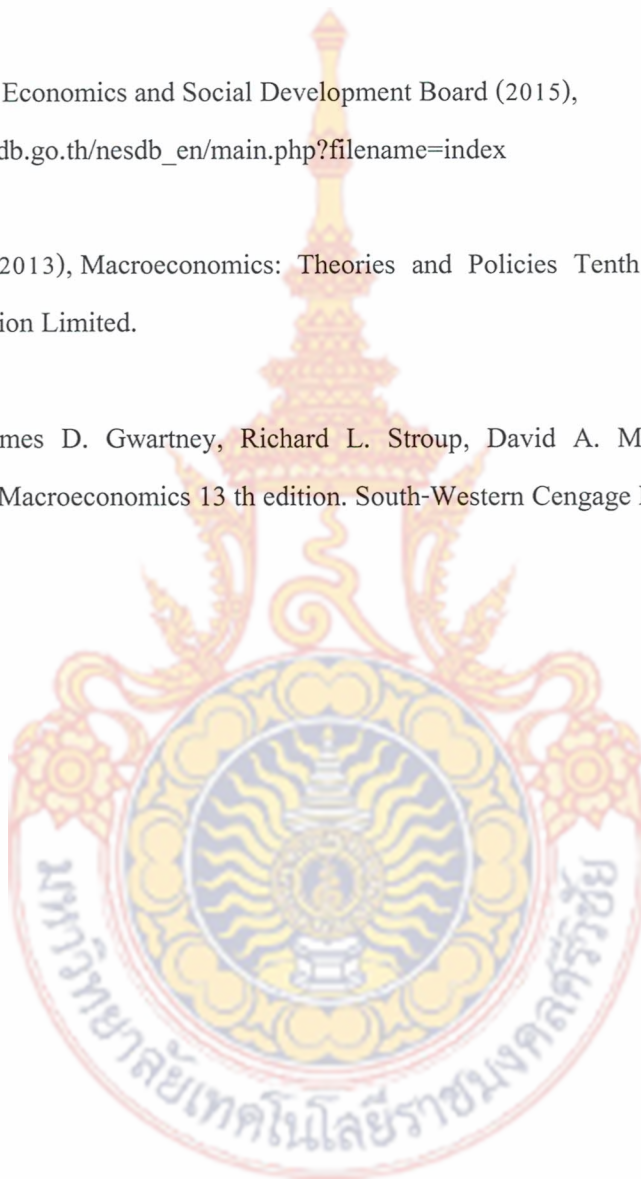
Mankiw N. Gregory (1998), Macroeconomics 7 th edition. Worth Publishing.

Office of the National Economics and Social Development Board (2015),

http://www.nesdb.go.th/nesdb_en/main.php?filename=index

Richard T. Froyen (2013), Macroeconomics: Theories and Policies Tenth edition. England: Pearson Education Limited.

Russell S. Sobel, James D. Gwartney, Richard L. Stroup, David A. Macpherson (2008), Understanding Macroeconomics 13 th edition. South-Western Cengage Learning.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
(ตารางแสดงข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา)

ตารางผนวกที่ 1 ข้อมูลการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประเทศในภูมิภาคเศรษฐกิจอาเซียน

(ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

ลำดับ	ประเทศ	พ.ศ. 2549	พ.ศ.2550	พ.ศ.2551	พ.ศ.2552	พ.ศ.2553	พ.ศ.2554	พ.ศ.2555	พ.ศ.2556	พ.ศ.2557	พ.ศ.2558
1	Brunei Darussalam	434	260	330	371	625	1,208	865	725	568	171
2	Cambodia	483	867	815	539	783	892	1,557	1,275	1,727	1,701
3	Indonesia	4,914	6,928	9,318	4,877	13,771	19,242	19,138	18,444	21,810	16,073
4	Lao PDR	187	324	228	319	333	467	294	427	913	1,079
5	Malaysia	6,072	8,538	7,248	1,405	9,156	12,001	9,400	12,297	10,875	11,290
6	Myanmar	428	715	976	963	2,249	2,058	1,354	2,621	946	2,824
7	Philippines	2,921	2,916	1,544	1,963	1,298	1,816	2,797	3,860	5,815	5,724
8	Singapore	35,275	43,004	10,413	18,917	57,214	39,163	60,427	60,380	74,420	61,285
9	Thailand	8,917	8,634	8,562	6,411	14,747	2,474	12,899	15,936	3,720	8,027
10	Viet Nam	2,400	6,700	9,579	7,600	8,000	7,519	8,368	8,900	9,200	11,800
11	ASEAN TOTAL	62,032	78,886	49,013	43,365	108,175	86,839	117,099	124,865	129,995	119,975

ตารางผนวกที่ 2 แหล่งที่มาของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประเทศในภูมิภาคอาเซียน

(ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

ลำดับ	ประเทศ	ปี พ.ศ.										
		2549	2550	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558	
1	ASEAN	7,069	8,435	8,988	8,808	16,307	15,198	23,961	19,562	22,134	22,149	
2	Australia	480	2,047	1,017	125	3,959	4,656	610	2,588	6,282	5,193	
3	Canada	214	561	538	1,344	1,303	931	3,499	817	1,679	893	
4	China	1,935	1,998	733	2,069	3,489	7,160	8,070	6,426	6,990	8,155	
5	European Union 28	14,979	21,485	10,409	5,660	21,145	24,190	1,670	24,511	24,990	19,666	
6	India	-128	2,739	1,442	283	3,801	-1,962	6,629	2,101	606	1,254	
7	Japan	10,295	8,823	5,512	3,451	12,987	8,284	14,851	24,750	15,705	17,395	
8	New Zealand	-134	106	-46	-141	339	44	-1,488	336	550	2,241	
9	Republic of Korea (ROK)	1,430	2,273	1,397	1,804	4,319	1,687	1,344	4,303	5,751	5,680	
10	USA	3,533	8,918	3,685	5,181	13,682	9,040	19,845	7,157	14,749	12,191	
11	Others	22,358	21,501	15,338	14,781	26,845	17,612	38,108	32,314	30,558	25,157	

ตารางผนวกที่ 3 ข้อมูลของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศไทย (GDP) การลงทุน
โดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) การสะสมทุนถาวร (K) และจำนวนแรงงาน (L)

พ.ศ.	ไตรมาส	GDP (ล้านบาท)	FDI (ล้านบาท)	K (ล้านบาท)	L (พันคน)
2549	1	2,114,529.00	113,898.85	560,829.00	34,638.10
2549	2	2,046,561.00	84,923.68	581,711.00	35,502.30
2549	3	2,074,688.00	73,969.54	558,209.00	36,344.50
2549	4	2,164,877.00	66,893.09	554,542.00	36,257.30
2550	1	2,258,185.00	82,550.56	549,761.00	35,252.70
2550	2	2,187,394.00	76,755.01	588,352.00	35,750.50
2550	3	2,236,015.00	83,694.06	578,836.00	37,122.00
2550	4	2,394,713.00	54,941.61	593,539.00	36,872.70
2551	1	2,448,505.00	74,852.30	630,379.00	35,820.10
2551	2	2,445,108.00	19,127.59	654,563.00	36,859.80
2551	3	2,464,337.00	92,245.33	655,210.00	37,836.60
2551	4	2,348,982.00	102,111.98	627,109.00	37,550.00
2552	1	2,357,992.00	87,622.62	501,169.00	36,502.80
2552	2	2,341,946.00	138,648.94	548,720.00	37,699.30
2552	3	2,394,445.00	- 8,690.17	584,582.00	38,371.50
2552	4	2,559,633.00	6,733.50	597,548.00	38,251.60
2553	1	2,748,999.00	108,334.62	608,767.00	37,434.30
2553	2	2,650,616.00	124,031.61	659,151.00	37,515.00
2553	3	2,655,128.00	126,812.12	661,284.00	38,691.60
2553	4	2,747,659.00	106,892.52	663,968.00	38,508.50
2554	1	2,958,772.00	134,351.32	739,096.00	37,647.10
2554	2	2,809,332.00	65,515.27	758,834.00	38,024.10
2554	3	2,850,275.00	84,967.36	723,474.00	39,317.20
2554	4	2,682,106.00	- 214,441.65	699,891.00	38,870.18

ตารางผนวกที่ 3 (ต่อ)

พ.ศ.	ไตรมาส	GDP	FDI	K	L
2555	1	3,045,692.00	86,168.44	803,090.00	38,016.30
2555	2	2,992,120.00	67,454.07	846,301.00	38,582.90
2555	3	3,050,659.00	142,424.05	825,314.00	39,578.30
2555	4	3,260,555.00	104,857.07	860,388.00	39,586.90
2556	1	3,275,367.00	99,729.73	860,400.00	38,516.40
2556	2	3,137,492.00	- 7,534.92	858,961.00	38,911.80
2556	3	3,180,826.00	191,602.25	786,281.00	39,112.40
2556	4	3,307,813.00	210,722.83	774,244.00	39,087.00
2557	1	3,308,880.00	27,620.35	798,337.00	37,811.60
2557	2	3,220,254.00	57,969.93	853,399.00	37,815.00
2557	3	3,224,871.00	75,567.41	821,078.00	38,421.00
2557	4	3,378,229.00	- 41,468.23	786,675.00	38,262.10
2558	1	3,401,617.00	95,055.18	847,187.00	37,611.50
2558	2	3,304,344.00	42,432.31	851,442.00	37,751.80
2558	3	3,331,640.00	30,512.52	796,433.00	38,330.40
2558	4	3,465,995.00	72,003.81	879,921.00	38,371.00

ภาคผนวก ข

(ผลการประมาณการแบบจำลองด้วยวิธี OLS)

Dependent Variable: K
 Method: Least Squares
 Date: 09/04/16 Time: 16:21
 Sample: 2006Q1 2015Q4
 Included observations: 40

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-1757638.	444209.2	-3.956778	0.0003
L	65.24610	11.75111	5.552334	0.0000
FDI	0.005729	0.208211	0.027513	0.9782
R-squared	0.454783	Mean dependent var		703224.4
Adjusted R-squared	0.425312	S.D. dependent var		116917.0
S.E. of regression	88632.63	Akaike info criterion		25.69443
Sum squared resid	2.91E+11	Schwarz criterion		25.82109
Log likelihood	-510.8885	Hannan-Quinn criter.		25.74022
F-statistic	15.43147	Durbin-Watson stat		0.619166
Prob(F-statistic)	0.000013			

	Value
VIFK	1.834134

Dependent Variable: L
 Method: Least Squares
 Date: 09/04/16 Time: 16:26
 Sample: 2006Q1 2015Q4
 Included observations: 40

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	32841.71	911.4175	36.03366	0.0000
K	0.006966	0.001255	5.552334	0.0000
FDI	-0.000411	0.002150	-0.191165	0.8494
R-squared	0.455310	Mean dependent var		37710.15
Adjusted R-squared	0.425868	S.D. dependent var		1208.656
S.E. of regression	915.8173	Akaike info criterion		16.54955
Sum squared resid	31032686	Schwarz criterion		16.67622
Log likelihood	-327.9910	Hannan-Quinn criter.		16.59535
F-statistic	15.46429	Durbin-Watson stat		0.859812
Prob(F-statistic)	0.000013			

	Value
VIFL	1.835908

Dependent Variable: FDI
 Method: Least Squares
 Date: 09/04/16 Time: 16:29
 Sample: 2006Q1 2015Q4
 Included observations: 40

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	161551.4	417566.3	0.386888	0.7011
K	0.003571	0.129803	0.027513	0.9782
L	-2.400317	12.55627	-0.191165	0.8494
R-squared	0.001495	Mean dependent var		73546.46
Adjusted R-squared	-0.052478	S.D. dependent var		68214.73
S.E. of regression	69981.73	Akaike info criterion		25.22189
Sum squared resid	1.81E+11	Schwarz criterion		25.34856
Log likelihood	-501.4379	Hannan-Quinn criter.		25.26769
F-statistic	0.027702	Durbin-Watson stat		2.003121
Prob(F-statistic)	0.972699			

	Value
VIFFDI	1.001497

Heteroskedasticity Test: White

F-statistic	1.096231	Prob. F(9,30)	0.3947
Obs*R-squared	9.899222	Prob. Chi-Square(9)	0.3587
Scaled explained SS	6.115738	Prob. Chi-Square(9)	0.7283

Test Equation:

Dependent Variable: RESID^2

Method: Least Squares

Date: 09/04/16 Time: 16:36

Sample: 2006Q1 2015Q4

Included observations: 40

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-6.97E+12	6.38E+12	-1.092428	0.2833
K	-6248404.	3586730.	-1.742089	0.0917
K^2	-0.439928	0.717361	-0.613259	0.5443
K*L	185.4709	110.8948	1.672494	0.1048
K*FDI	-2.170753	1.234003	-1.759114	0.0888
L	4.93E+08	3.88E+08	1.269898	0.2139
L^2	-8359.965	5970.104	-1.400305	0.1717
L*FDI	156.9357	150.9235	1.039836	0.3067
FDI	-4566524.	5400978.	-0.845500	0.4045
FDI^2	0.126377	0.571285	0.221215	0.8264
R-squared	0.247481	Mean dependent var		2.28E+10
Adjusted R-squared	0.021725	S.D. dependent var		2.86E+10
S.E. of regression	2.83E+10	Akaike info criterion		51.17998
Sum squared resid	2.40E+22	Schwarz criterion		51.60220
Log likelihood	-1013.600	Hannan-Quinn criter.		51.33264
F-statistic	1.096231	Durbin-Watson stat		1.832754
Prob(F-statistic)	0.394707			

Dependent Variable: GDP
 Method: Least Squares
 Date: 09/04/16 Time: 16:47
 Sample: 2006Q1 2015Q4
 Included observations: 40

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-1484925.	952595.4	-1.558820	0.1278
K	3.197898	0.295527	10.82102	0.0000
L	52.77377	28.60101	1.845172	0.0733
FDI	0.226482	0.374288	0.605102	0.5489
R-squared	0.882462	Mean dependent var		2770679.
Adjusted R-squared	0.872667	S.D. dependent var		446499.4
S.E. of regression	159327.6	Akaike info criterion		26.88995
Sum squared resid	9.14E+11	Schwarz criterion		27.05884
Log likelihood	-533.7990	Hannan-Quinn criter.		26.95102
F-statistic	90.09466	Durbin-Watson stat		1.140084
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: GDP
 Method: Least Squares
 Date: 09/04/16 Time: 16:55
 Sample (adjusted): 2006Q2 2015Q4
 Included observations: 39 after adjustments
 Convergence achieved after 12 iterations

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	5312440.	1688611.	3.146041	0.0034
K	0.309217	0.377093	0.820002	0.4179
L	-43.27158	21.72473	-1.991812	0.0545
FDI	0.529270	0.166605	3.176799	0.0032
AR(1)	0.968879	0.036204	26.76150	0.0000
R-squared	0.956470	Mean dependent var		2787503.
Adjusted R-squared	0.951349	S.D. dependent var		439303.8
S.E. of regression	96897.50	Akaike info criterion		25.91990
Sum squared resid	3.19E+11	Schwarz criterion		26.13318
Log likelihood	-500.4381	Hannan-Quinn criter.		25.99643
F-statistic	186.7667	Durbin-Watson stat		2.217187
Prob(F-statistic)	0.000000			
Inverted AR Roots	.97			

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

หัวหน้าโครงการ

- ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นางสาวกุลธีรา ทองใหญ่
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Miss Kulteera Thongyai
- เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 1 8099 00102 38 1
- ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์
- หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก
หน่วยงาน คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
สงขลา ถนนราชดำเนินนอก ตำบลบ่อยาง
อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000
โทร (074) 317176
E-mail address kulteera.t@rmutsv.ac.th
- ประวัติการศึกษา ปริญญาตรี วท.บ. (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์)
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ปริญญาโท ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์)
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- ผลงานและประสบการณ์วิจัย
 - หัวหน้าโครงการวิจัย : โครงการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของ
ผู้สูงอายุในเขตชุมชนเก่าเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดสงขลา
 - งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว :
ชื่อผลงานวิจัย : ความคาดหวังของบุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยที่มีต่อการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
ปีที่พิมพ์ : ปี พ.ศ. 2556

- แหล่งทุน : งบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรี
วิชัย สงขลา
- ชื่อผลงานวิจัย: ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิต
คณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
สงขลา
- ปีที่พิมพ์ : ปี พ.ศ. 2555
- แหล่งทุน : งบกลาง เงินรายได้ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรี
วิชัย สงขลา

